

Universitas' sommerøltest

Anmeldelser, side 33

Kjønnsknotert mot sin vilje

Lars Madsen, Blå liste

Nyhet, side 7

mellom
FAG
UNIVERSITAS' FEATURMAGASIN

STIKK I STRID

Det baserer seg på tusen år gammel kunnskap. Men holder alternativ behandling til en bachelorgrad?

• Portrett: Kristin Halvorsen • Fotoreportasje: Politihøgskolen • Bokhylla: Per Fugelli

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | årgang 67, utgave 18 | www.universitas.no | onsdag 29. mai 2013

INKASSO-KRAV FRA LÅNEKASSEN: 4 MILLIARDER KRONER Nyhet, side 4-5

11 sider magasin:

Bokhylla: Per Fugelli

Portrett: Kristin Halvorsen

EKSPERTENES DOM OM STUDENTBOLIGER:

Minimal pris-effekt på leiemarkedet

LES
BOLIG-
TIPSENE!

Nyhet, side 8 og 9

På vei ut i jobb?

Hva venter du på – ta Karrieresenterets **jobbsøkerkurs!**

karrieresenteret.uio.no

KarriereSenteret

redaktør: **Emma Tollersrud**
emma.tollersrud@universitas.no 911 23 791
redaksjonsleder: **Øyvind Gallefoss**
oyvind.gallefoss@universitas.no 980 03 342
fotosjef: **Helle Gannestad**
desksjef: **Benjamin Edward Oliver**
nettredaktør: **Heljar Havnes**
magasinredaktør: **Peder D. Stabell**

MENINGER

Stopp standardiseringen

Økonomiprofessor Finn Jørgensen skriver i Dagens Næringsliv tirsdag at det gir uheldige effekter når antall studenter som uteksamineres, avgjør hvor mye midler utdanningsinstitusjonene får.

Systemet stimulerer til misbruk, mener han, og er inne på riktig diagnose. Faglærerne føler presset for å få studentene gjennom eksamen, og ledes til å belønne dem mer enn de fortjener. Det er «bukken og havresekken»: De kan velge å undervise i noe som ligger tett opp til hva de gir på eksamen, og de kan sensurere dumsnilt.

Som studentpolitiker Hogne Ulla skrev i forrige ukes Universitas, er det klare forskjeller mellom institusjonene i studentenes snittkarakterer. Økonomistudenter får flere A-er enn andre studenter.

Dessverre har Jørgensen, i likhet med NHO-direktør Kristin Skogen Lund, valgt å stole på gal medisin. De tar til orde for nasjonale prøver på enkelte studier, for å hindre «karakterjuks» og sikre at studentene har gode nok kunnskaper.

Som økonomer bør de vite bedre: Det er bedre å gå til kjernen av problemet enn å forsøke å regulere seg vekk fra symptomene. Og kjernen er at avlagte studiepoeng har for mye å si for institusjonenes finansiering.

Presset for å standardisere, eller «harmonisere», mellom ulike institusjoner øker for hver dag som går. I økonomifagene er lærebøkene allerede standardisert, og nå vil man frata hver enkelt institusjon og faglærer friheten til å bedømme hva som er gode og dårlige svar.

Dersom studenter ved BI, NHH, Høgskolen i Oslo og Akershus og Universitetet for miljø- og biovitenskap skal basere seg på samme teori, samme modell og samme svar – så havner vi i en ond spiral der alle blir bedt om å tenke likt. Hvor ble det av ideen om mangfold og alternative tilnærminger? Tanken på å tråle alle statsvitenskapsstudenter gjennom samme nasjonale prøve for å måle rett og gal kunnskap er i seg selv helt absurd.

Vi har sett hva nasjonale prøver førte til i videregående skole. Lærere bruker unødvendig mye tid på å styre undervisningen inn mot snevre og enkelt målbare prøver, og vi får vinner- og taperskoler. De er resultatet av en kamp som elever og lærere tapte. Nå vil sterke krefter ta det til høyere utdanning fordi vi ikke er garantert at det studentene lærer, er bra nok. Som studenta-vis kan vi ikke unngå å peke på konsekvensene denne standardiseringsgaloppen vil få for akademisk frihet. Hvis vi med forenklete prøver skal måle hva kunnskap er, mister vi samtidig vidsynet: Hvem skal bestemme hva som er bra nok? Makten ligger i å definere. Det blir vanskeligere å utfordre.

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk, og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Monica Reigstad**
monica.reigstad@universitas.no 22 85 33 36
Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69
Besøksadr.: **Moltke Moes vei 33**
Postadr.: **Boks 89 Blindern, 0314 Oslo**
Epost: **universitas@universitas.no**
Web: **www.universitas.no**

Det er så trygt å studere at vi blir så lenge vi kan.

Vi som aldri slutter

Kommentar

Marius Prytz
journalist i Universitas

Ferien og den påfølgende frihetsfølelsen kan snart nytes. Fri fra juni til august er sannelig en luksus. Men all denne fritiden gir også rom for tvilen og usikkerheten du ikke rakk å tenke over i eksamensinnspurten. I jaget etter studiepoeng distanserer vi oss fra tiden etter eksamen – det faktiske arbeidslivet.

Liker vi bedre å være studenter enn å studere? Det konkluderte i hvert fall jeg med da en bekjent sa han skal ta enkeltemner til høsten. Jeg ville ikke dvelt lenge ved dette, om han ikke allerede hadde én bachelor. Disse emnene passer uansett ikke inn graden, og tilfører lite nytt til CV-en hans. Når mange ikke engang forsøker å finne en studierelatert jobb, tenker de vel at det er enklere å tjene penger på Lånekassen. Det er i beste fall uheldig.

Å studere er et trygt liv. Du vet sann cirka hva

du må få med deg, og i hvert fall hvor mange studiepoeng Lånekassen krever at du tar. Timeplanen er der, akkurat som på barneskolen, bare med færre obligatoriske timer. Det institusjonen har satt opp som forventet studieprogresjon kan reduseres til en formell anbefaling. Lånekassen lukker nemlig ikke pengeslusen før du er 60

«Det er en lett-
vint løsning å ha
Lånekassen som
arbeidsgiver»

studiepoeng forsinket i progresjonen. Det er derfor en lettvin-
t løsning å ha Lånekassen som arbeidsgiver.

Gjennomsnittsstudenten ved Universitetet i Oslo (UiO) har de siste fem årene produsert i underkant av 40 studiepoeng per år. Verken institusjonen eller studenten burde være stolt av dette. Kristin Halvorsen har ropt

høyt om at vi må bli mer effektive, men det er langt mellom solskinnshistoriene om utdanninger tatt på under normert tid. Eller på normert tid, for den saks skyld.

Fremskrittspartiets landsmøte gikk i helgen inn for å premiere effektive studenter med høyere stipendandel. Det burde motivere folk til å bli raskere ferdig. Men da er man også tilbake til jaget etter poeng. Det får en til å undre hvor mye

ØYEBLIKKET

av Henrik Evertsson

Pianoeksamen: Peter Olsson har nettopp fullført siste eksamen på bachelor i utøvende musikk ved NTNU. Her gratuleres han av venner og familie.

ILLUSTRASJON: ØYVIND HOVLAND

penger staten kan lokke oss med for at vi skal gidde å betale det tilbake. Altså, før vi selv skal få AS Norge til å gå rundt.

En grunn til at vi blir på universitetet er kanskje at vi ikke har utdanningen som etterspørres i arbeidslivet. En annen er kanskje at «jobben» det er å være student er så trygg og forutsigbar, at det tar lang tid før man vil takke for seg. Studietiden handler ikke

nødvendigvis om hva du vil gjøre etter studiene, men hvordan du skal komme deg gjennom dem. Og til tross for at utdanningsinstitusjonene tjener penger på riktig studieprogresjon, får vi aldri høre at vi må skynde oss.

Det er virkelig lagt til rette for at vi kan kose oss i studietiden. Kanskje er det én av grunnene til at vi er så trege.

Men en dag stenger Lånekassen deg ute for alltid, og da står du bare igjen med lånet. La derfor sommerens usikkerhet motivere deg til å finne ut hvor raskt du vil gjennomføre studiene. Med riktig målsetting kommer man seg en dag i jobb. Kanskje ikke like avslappende, men absolutt til det beste for nasjonalstaten.

Så hvordan ser høsten min ut, spør du? Vel, jeg vet ikke hva jeg kommer inn på. Men jeg vet at jeg skal studere.

marius.prytz@universitas.no

BAKPÅ NYHETENE

« – For en vanlig student som for eksempel studerer samfunnsvitenskap er nok dette rimelig ukjent.

Det blir ikke mer «vanlig student» enn det, blir det vel?

Hentet fra saken «Skal lokke glupinger med spill», Bergens Tidende, 28.05.13

« – Jeg var i svømmehallen sammen med en litteraturstudent fra universitetet.

Vil du vite mer, må du lese saken.

Hentet fra saken «Løser eksamensoppgave med eget magasin», Gjesdalbuen, 28.05.13

« – Jeg kom hit som student i 1975 og har ikke hørt noe liknende i de 40 årene jeg har bodd her.

Og så på Ringerike, da, der det skjer så mye.

Hentet fra saken «Mottok anonymt hatbrev», Ringerikes Blad, 28.05.13

FØLG OSS

På papir hver onsdag, på nett hele tiden

facebook.com/UniversitasOslo

twitter: @universitas

www.universitas.no

For oppdaterte studentnyheter.

U

UNIVERSITAS

MENINGER

Universitas gir deg meninger fra verdens studentaviser

TRONDHEIM

Under Dusken

Regjeringas nye millionar til studentboligar hjelper litt, men det blir for gale om me må vente til kvar valkamp for å sjå ord bli til handling. Nokre ser såleis mot opposisjonen med håpefulle augo, men også dei svik oss.

CAPE TOWN

Varsity

Nobody trusts a woman whose bosom is bursting out of her office shirt. But how justified is our mistrust? For all we know, said «she» is fairly capable of delivering the goods, but because she doesn't look the part, we're not convinced.

BERGEN

STUDVEST

Når UiB ikke etterfyller studieplassene til studenter som faller fra medieutdanningene, er det elendig utnytting av ressurser.

YALE

Yale Daily News

As Yale students, we possess a unique opportunity: For four years, we have the luxury to engage in a constant conversation. It is our privilege to debate one another and to champion the causes we think are important.

TIPS OSS

tips@universitas.no

nyhetsredaktør: **Håkon Frede Foss**
haakonff@universitas.no 975 00 722

NYHET

Sovepose-student sjokk-vekket

ZZZ: En ung, kvinnelig geografistudent fra California ble tirsdag kveld vekket av politi og ambulansepersonell mens hun sov i en sovepose på svaberget ved Stavneset i Ålesund, melder Sunnmørsposten.

En turgåer hadde observert studenten i flere timer uten at den beveget på seg, og varslet derfor politiet. Varsleren har hofteproblemer og kunne ikke gå ned i det ulendte terrenget for å undersøke studentens tilstand, i følge avisa.

Etter å ha vekket studenten, kunne politi- og ambulansepersonell raskt fastslå at de egentlig ikke hadde noe på svaberget å gjøre.

– Jeg ble noe sjokkert, men alt er bare bra med meg, forteller studenten til Sunnmørsposten.

– Jeg skulle egentlig bare ta en liten hvil, men sovnet skikkelig i soveposen, utdyper hun.

Bernt Brendemoen er hyggelig

UKENS KOLLEGA: I den temmelig koselige spalten «Min kollega» på Det humanistiske fakultets hjemmeside, ble professor Bernt Brendemoen kåret til «Ukas kollega». Utmerkelsen fungerer som en vandrepokal, og det var forrige ukes vinner, Berit Thorbjørnsrud, som ga honørtittelen videre til Brendemoen.

«Blant mange hyggelige kolleger står Bernt Brendemoen, professor i tyrkisk, i et spesielt lys for meg. Han er en internasjonalt høyt anerkjent spesialist innen sitt fagfelt (Svarthavsdialekter), og gjennom en rekke oversettelser har han bidratt til å gjøre viktig tyrkisk litteratur tilgjengelig for oss i Norge» skriver Thorbjørnsrud om Brendemoen. Han utstråler også ro, har humor og gjør dagen lysere, ifølge kollegaen.

Vinner: Bernt Brendemoen

FOTO: UIO

SV-fakultetet beklager eksamenstabbe

NYTT FORSØK: Det samfunnsvitenskapelige fakultet har sendt ut en beklagelse til alle studentene som tok eksamen i STV2500 13. mai.

Universitas skrev om episoden som utspilte seg, der studentene først fikk utdelt gale eksamensoppgaver, hvorpå de riktige oppgavene ble delt ut på nytt og eksamenstiden ble utvidet.

Fakultetet gir nå studentene mulighet til å ta eksamen på nytt. Alle skal uansett få se eksamenskarakteren før de kan velge om de skal gjenoppta eksamenen. Studentene som går for et nytt forsøk, vil uansett få den beste fra de to eksamenene som gjeldende, ifølge e-posten, som ble sendt ut til de berørte denne uken.

Ny eksamen finner sted 18. juni.

UNIVERSITAS FOR 25 ÅR SIDEN

Universitas 16-17, 1987

UNIVERSITAS FOR 50 ÅR SIDEN

«Her er sommervol nok,
her er sædejord nok,
bare vi, bare vi,
har kjærlighet nok.»

Universitas nr. 8, 1963

Advarer mot «Lånekassen- fellen»

Gir råd: Ifølge forbrukerøkonom Hallgeir Kvadsheim er det vanskeligere å få Statens innkrevingsentral til å fire på kravene enn andre kreditorer.

I fjor ble 28 000 studielån sendt til inkasso. – Studielånet er det første lånet folk misligholder, sier forbrukerøkonom Hallgeir Kvadsheim.

Studielån

tekst: Geir Molnes
foto: Helle Gannestad

27 977 lån hos Lånekassen ble overført til Statens innkrevingsentral i fjor, noe som utgjør 4,8 prosent av alle studielån.

Tidligere studenter skylder staten fire milliarder kroner i misligholdte studielån, viser tall fra Lånekassen.

Inkassoandelen nær halvert

På tross av den høye gjeldssummen har det skjedd en kraftig nedgang i andelen lån som blir overført til inkasso de siste årene.

I 2002 endte så mange som 9,5 prosent av lånene med inkasso, nær dobbelt så mange som i 2012. Da gikk bare 4,8 prosent til inkasso. Lånekassen er fornøyd med utviklingen.

– Hovedtrenden er at tilbakebetalingene i Lånekassen er gode til å betjene studielånet sitt. I løpet av de siste ti årene har andelen og

antallet Lånekassekunder som blir overført til inkasso sunket for hvert år, skriver fagavdelingsdirektør Liv Simonsen i Lånekassen i en e-post til Universitas.

Forbrukerøkonom Hallgeir Kvadsheim, kjent fra *Luksusfellen* på TV3, tror den positive utviklingen skyldes gode økonomiske tider.

– Lave renter fører til lavere regninger på lånet. Det gjør at flere klarer å betale. Lav arbeidsledighet og en positiv økonomisk utvikling siden 2002, har nok også bidratt, sier Kvadsheim.

Lånet blir dyrere

Låntakere som ikke har betalt avdrag etter tre betalingsvarsler, får lånet oppsagt hos Lånekassen. Utestående beløp blir så overført til Statens innkrevingsentral (SI). Låntakerne kan få studielånet tilbakeført til Lånekassen ved å betale.

Nå slipper du å sende brev til Lånekassen

Lånekassen har innført et nytt elektronisk system for signering av studielånet.

– Kundene kan nå bruke kodebrikke eller kodekort på samme måte som i nettbanken

når de skal signere, skriver Anne-Berit Herstad, kommunikasjonssjef i Lånekassen i en pressemelding.

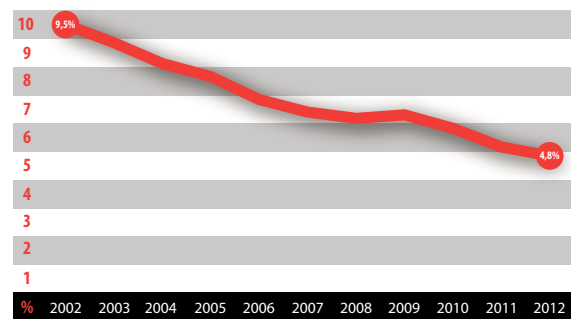
Dermed slipper studentene å sende fysiske brev, som har

vært nødvendig fram til nå. Lånekassen oppfordrer alle til å benytte seg av den nye ordningen, som både vil være raskere og enklere enn å gjøre det på den gamle måten.

Inkassoutviklingen over tid

Andel studielån som går til inkasso i prosent.

kilde: Lånekassen

Men ved langvarig og grovt mislighold blir lånet permanent overført til SI. I fjor ble 1 797 personer – med en samlet studiegjeld på 362 millioner kroner – permanent overført.

Forbrukerøkonom Kvadsheim advarer mot å misligholde studielånet.

– Når studielånet overføres til SI, blir renten på hele lånet én prosent høyere. Hvis du overføres permanent, risikerer du i tillegg å miste muligheten til å ta opp nye studielån. Du mister også en del av de gunstige ordningene som er unike for studielån, sier han.

Muligheten for betalingsutsettelse og eventuelle nye studielån faller bort straks lånet overføres til Statens innkrevingssentral (SI).

Ifølge Kvadsheim er SI mye strengere enn andre pengeinnehavere.

– Noe av det første folk misligholder, er studielån. Men de skal vite at SI ikke kan fire noe særlig på kravene, i motsetning til en del andre kreditorer. Det er alltid SI som er de vanskeligste å forholde seg til når jeg forhandler på vegne av kunder, sier Kvadsheim.

Det går greit å avtale nedbe-

talingsplaner med SI, men det er svært vanskelig å få slettet gjeld eller straffegebyrer, ifølge forbrukerøkonomen.

– Viktig å ringe

Hvis du først har fått studielånet overført til SI, er det viktig å ta kontakt med dem så fort som mulig, mener Kvadsheim.

– Hvis du kan, bør du selvfølgelig betale ut misligholdet så fort som mulig. Hvis ikke må du ta kontakt med SI og si fra om at du ikke klarer å betale så mye som de krever, men kanskje halvparten. Da kan de mest

Slik får du mest ut av studielånet

– Studielånet er uten tvil Norges beste lån. Det har en fantastisk kombinasjon av egenskaper, som ingen andre lån matcher, sier forbrukerøkonom Hallgeir Kvadsheim. Han har fire tips til studenter med rett til studielån:

1. Ta opp så mye studielån som mulig

– Selv om du jobber ved siden av og ikke egentlig har behov for det, bør du låne så mye som mulig. Lånet er rentefritt mens du studerer, og stipendet er jo ditt til odel og eie.

2. Ikke betal ekstra ned på studielånet

– Dersom du får ekstra penger mellom hendene, så skal du heller bruke disse på boliglån. Du bør ikke betale mer enn det som allerede er avtalt. Studielånet er faktisk så gunstig at det kan lønne seg å spare penger i høyrentekonto, fremfor å betale ned på studielånet.

3. Betal i tide

– Misligholder du studielånet kan det bli overført til Statens innkrevingssentral. Da øker renta med ett prosentpoeng, og du mister en del av de gunstige ordningene som er unike for studielån – som muligheten til betalingsutsettelse.

4. Søk om rentefritak

– Hvis du har hatt en lav inntekt over en periode, kan du i ettertid søke om rentefritak for denne perioden. Du har også krav på rentefritak dersom du tar militærtjeneste, eller er arbeidsledig.

universitas@universitas.no

Forsvarer nytt IT-system

Tross protester: Universitetsledelsen mener det vil gjøre arbeidsdagen lettere.

tekst: Anders Ballangerud

Universitetsledelsen er ikke i tvil om at Microsoft var det beste alternativet i valget nytt IT-system ved Universitetet i Oslo (UiO).

– Vi kom fram til at løsningen fra Microsoft var systemet som klart best oppfylte kriteriene vi hadde til brukervennlighet, sier viserektor Ragnhild Hennum valg av nytt IT-system ved Universitetet i Oslo (UiO).

Forrige uke skrev Universitas om studenter og ansatte som var imot avgjørelsen og som startet underskriftskampanje mot IT-omleggingen. Kritikerne har pekt på prinsipielle aspekter ved å innføre løsninger som er lukkede for brukerne. De mener UiO er forpliktet til å etterstrebe åpne standarder.

– Ønsket av ansatte

– Vi har vurdert mange løsninger. Vi sto igjen med tre alternativer, hvorav to av dem var åpne standard. Spørsmålet om vi skulle ha åpen eller ikke-åpen standard, var ikke det mest sentrale kriteriet. Vi må tenke på hva som gjør arbeidsdagen lettere, sier viserektor Hennum.

Hennum skjønner at en del ser på dette som et prinsipielt spørsmål, men fastholder at Microsoft-løsningen er den beste.

– Et godt og brukervennlig system veide tyngst. Et slikt system var ønsket av svært mange ansatte, og løsningen brukes allerede av store deler av universitets- og høyskolesektoren både i Norge og Europa, sier hun.

Billigere løsning

Hennum opplyser at implementeringen av systemet vil koste tilsvarende to årsverk og påpeker at summen er en éngangskostnad innenfor USITs budsjett.

Universitetsdirektør Gunn-Elin Aa. Bjørneboe skyter inn at systemet vil føre til besparelser:

– Vi har beregnet at å innføre Outlook og Exchange vil koste cirka én million kroner mindre i året på grunn av lavere lisensutgifter, sier hun.

Det nye systemet er forventet å ha samme kostnader for drift og lagring som nåværende IT-system.

Vinn eller forsvinn!

For å få jobben må du overbevise på et **jobbintervju**.

Med vårt intervjukurs er du forberedt.

karrieresenteret.uio.no

Politihøgskolen bryter loven

Politihøgskolen klarer ikke å behandle halvparten av studentenes klager innen lovens angitte frister.

Studentrettigheter

tekst: Mia Caroline Bratz
foto: Henrik Evertsson

Studentrådet ved Politihøgskolen (PHS) har sett seg lei på at administrasjonen ikke klarer å behandle begrunnelser eller klager på karakterer innen fristen.

– Det framstår merkelig når PHS underviser i å håndheve lover og regler, men ikke følger opp dette fullt ut internt, forteller talsperson i Studentrådet ved Oslo og Kongsvinger, Tom Kenneth Aakenes.

Universitas har fått tilgang til PHS' egen statistikk over tidsbruken for klager og begrunnelser. Tall for fjoråret viser at én av to klager, og én av fem forespørsler om begrunnelse på karakterer, ikke ble behandlet innen fristen.

Dette er ikke i tråd med Universitet- og høgskoleloven og PHS' egne forskrifter (se faktaboks).

– Først og fremst er det et direkte brudd på regelverket. Det er dessuten utrolig frustrerende

å vente i ukesvis eller månedsvis på begrunnelse, eller ny sensur. I ytterste konsekvens kan studenten få utsatt vitnemålet, og miste jobbmuligheter, sier Aakenes.

Ikke stolte av statistikken

Direktør i Studieavdelingen, Laila Mjelde, har ingen god forklaring på hvorfor PHS ikke klarer å levere begrunnelser og ny sensur i tide.

– Statistikken viser det studentene har hevdet i lengre tid. Dette er en statistikk som Politihøgskolen ikke er stolte av. Vi er ikke fornøyde med dette, og har heller ingen gode forklaringer, sier Mjelde.

– Forstår du studentenes frustrasjon?

– Jeg forstår frustrasjonen godt. Det har til tider vært uforholdsmessig lange ventetider.

Mjelde forteller at styret arbeider med å få på plass nye rutiner som skal sørge for fortgang i saksbehandlingen.

– Helt konkret jobber vi med at studentene skal kunne ringe inn og få muntlige begrunnelser direkte av sensor fra høsten av. Vi vil også vurdere andre tiltak som kan redusere ventetiden, sier hun.

Blir ikke hørt

Studentrådet fikk tidligere i år gjennomslag for at PHS skal publisere statistikk over forsinkelser i saksbehandlingen. Studentrådet har

Krever mer: Tom Kenneth Aakenes, talsperson for Studentrådet, synes man må kunne forvente litt mer av PHS, som underviser i å følge og håndheve lover og regler.

kjempet for at statistikken skal publiseres hvert kvartal, ikke bare hvert semester, men har ikke fått gjennomslag for dette i styret. Ifølge Aakenes svekker dette tilliten til skolen.

– Det har over for lang tid vært for mange viktige saker hvor PHS ikke

har gjort det de bør gjøre for å overholde de lover og regler de plikter å følge. Dette er et konkret eksempel på en sak som går utover studentenes rettigheter og tillit til skolen.

Avdelingsleder Mjelde hevder på sin side at det er mangel på kapasitet som gjør at styret har

Klager på Politihøgskolen

- Loven for universiteter og høyskoler sier at begrunnelser normalt skal avgis etter to uker, og ifølge PHS' egne forskrifter skal sensor avgi klagesensur innen tre uker.
- 18 prosent av forespørselene om karakterbegrunnelse som PHS fikk i fjor, ble ikke avgitt innen fristen.
- 44 prosent av klagenes på eksamenskarakterer PHS mottok i fjor, ble ikke behandlet innen fristen.
- Forsinkelsene er i strid med UHL § 5–3 og forskrift om studier og eksamen ved PHS § 30.
- Tallene er hentet fra PHS' statistikk for behandling av begrunnelser og klager for studieåret 2011/2012.

avvist forslaget.

– Problemet med kvartalsvis statistikk er at denne statistikken er ressurskrevende å hente ut. Vi vil heller bruke disse ressursene på å utarbeide tiltak som kan gi studentene begrunnelsene raskere.

miacbr@universitas.no

Fører ikke statistikk over regelbrudd

Verken Universitetet i Oslo (UiO) eller Høgskolen i Oslo og Akershus (HIOA) fører statistikk over hvor lang tid som brukes på behandling av begrunnelser og klager på karakterer.

Direktør for utdanning, studie-

kvalitet og internasjonalisering ved HIOA, Marianne Brattland forteller at administrasjonen forsøker å få bedre oversikt over omfanget av frister som brytes. Målet er å forbedre rutinene og korte ned saksbehandlingstiden.

– Vi kjenner til at saksbehandlingsfristen ikke alltid overholdes. I noen tilfeller med den konsekvens at hensynet til kvalitet veier tyngre enn hensynet til rask behandling, skriver Brattland i en e-post til Universitas.

universitas@universitas.no

Ønsket NSO-medlemskap: SBIO-leder Christophe Cunén-Classens og politikk- og samarbeidsansvarlig Kaia Marie Rosseland.

Generalforsamlingen var fattige to stemmer unna å melde BIs studentforening inn i NSO forrige uke.

NSO

tekst: Håkon Frede Foss
foto: Helle Gannestad

Ledelsen ved Studentforeningen ved Handelshøyskolen BI i Oslo (SBIO) ønsker å meldes inn i Norsk studentorganisasjon

(NSO). Men styret er av motsatt oppfatning.

Da generalforsamlingen forrige torsdag avgjorde spørsmålet, tapte ledelsen på målstreken.

SBIOs vedtekter krever to tredels flertall av stemmene i generalforsamlingen for NSO-innmelding. Ledelsen trengte derfor 82 de 123 stemmene, men klarte bare å sanke 80. Ettersom ingen stemte blankt, var det 65 prosent som støttet innmelding.

Bare to stemmer forhindret dermed BI fra å bli en NSO-institusjon.

Ønsker å delta nasjonalt

– En samlet ledelse mente at tiden var inne for å ta dette spørsmålet til generalforsamlingen, sier Kaia Marie Rosseland, politikk- og samarbeidsansvarlig i SBIO.

– Hvorfor vil dere inn i NSO?

– Vi ønsker å være med i den nasjonale debatten og tror vi kan tilføre mye og få mye igjen ved å være med å påvirke, svarer Rosseland.

Vil kartlegge mer

Det var SBIOs styre som sto i spissen mot NSO-innmelding, og styret hadde på forhånd innstilt på at for-

slaget skulle avvises på generalforsamlingen.

Styreleder Veronica Kristensen forteller at SBIO-styret ikke opplevde å ha nok informasjon om konsekvensene av en NSO-innmelding.

– Vi ønsker å bruke litt mer tid og kartlegge mer hva det vil bety for oss, og sørge for at generalforsamlingen til syvende og sist har en god forståelse av hva de tar stilling til, sier Kristensen.

– Har dere iverksatt noen tiltak for å skaffe dere denne informasjonen?

– Vi har ikke satt ned noen komité per i dag, men fram til neste generalforsamling, som er i høst, kommer det til å bli gjort mer arbeid for å utrede hva et medlemskap vil bety for oss.

Tidligere denne våren vedtok Studentparlamentet ved Universitas i Bergen med to tredels flertall å melde seg ut av NSO. Begrunnelsen var at Bergensstudentene ikke får nok igjen for pengene de betaler i medlemsavgift til NSO.

– Er det de økonomiske konsekvensene av NSO-medlemskap for SBIO dere skal utrede, Veronica Kristensen?

– Det er ikke hovedsakelig de økonomiske konsekvensene vi er opptatt av, sier Kristensen.

– Hva slags konsekvenser er dere opptatt av?

– Det er det vi ønsker å finne ut av, svarer hun.

Skal prøve igjen

Tidligere politisk ansvarlig i SBIO, Mats Kirkebirkeland, er skuffet over at det ikke ble NSO-innmelding etter torsdagens generalforsamling.

– SBIO-styret og SBIO-ledelsen har ikke hatt en god dialog for å diskutere seg frem til et felles standpunkt før generalforsamlingen. Jeg tror det ødela i stor grad, sier han.

Nåværende politisk ansvarlig i SBIO varsler at hun vil reise spørsmålet om NSO-medlemskap på nytt.

– Jeg tror informasjonen om NSO-medlemskap nå var utfyllende, men vi må kanskje ha mer muntlig kontakt med NSO i forkant. Det kom kanskje brått på noen med medlemskap, så vi skal informere tidligere og jevnere gjennom neste semester, sier Rosseland.

haakonff@universitas.no

Norsk studentorganisasjon

- Den fremste, nasjonale interesseorganisasjonen for studenter i Norge.
- Består av 44 medlemslag, hvor medlemslagene er universiteter og høyskoler (offentlige og private) over hele landet.
- Representerer om lag 200 000 studenter.
- NSOs mål er å bedre studenters faglige, sosiale og økonomiske rettigheter.

Konservativ mann kvotert til styre

Lars Madsen mener det er latterlig at han ble valgt som studentrepresentant til Kulturhistorisk museum på grunn av kjønnet sitt.

Likestilling

tekst: Håkon Frede Foss
foto: Henrik Evertsson

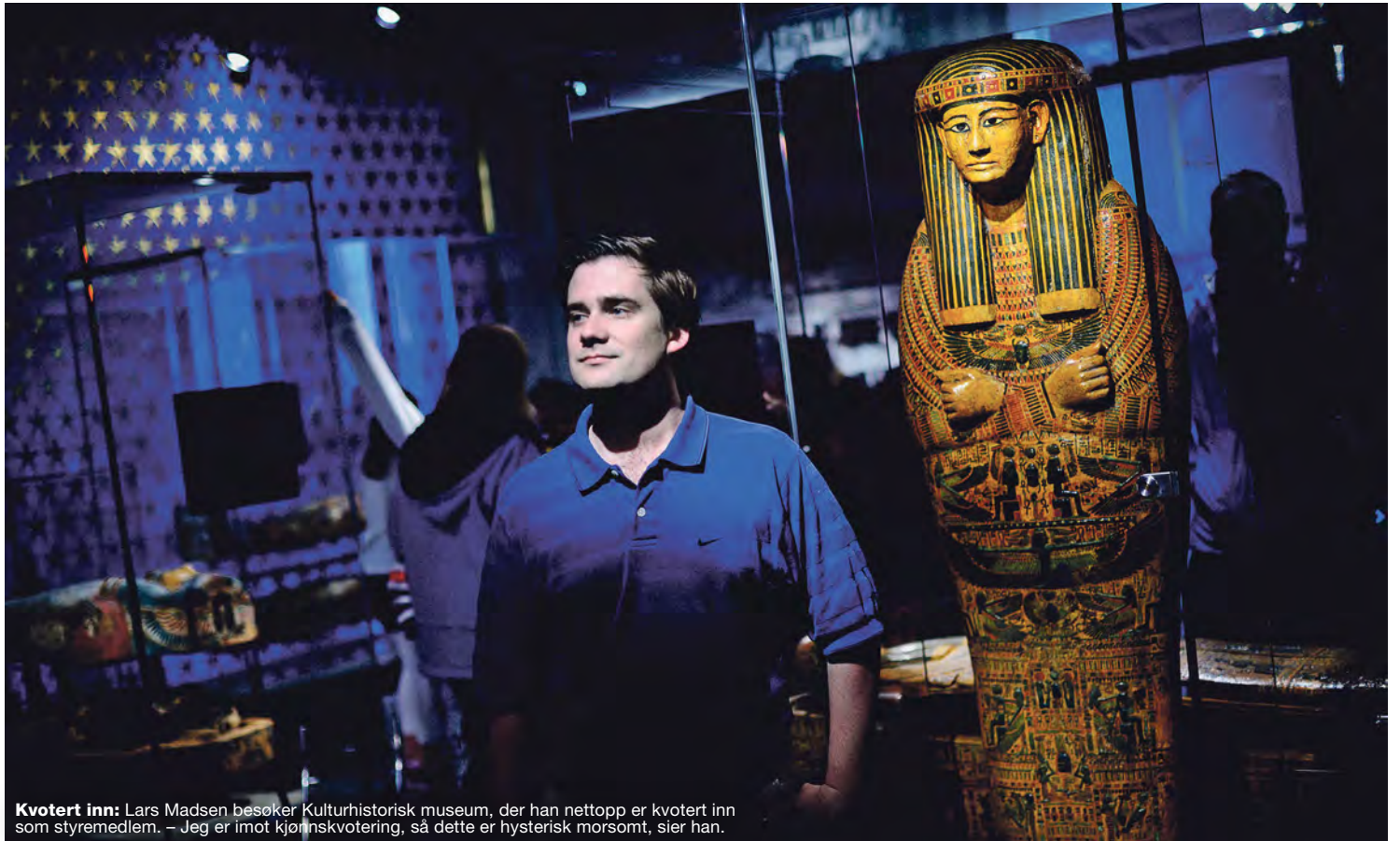
I tillegg til å være representant for Blå liste i Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo (SP UiO) og formann i Den konservative studenterforeningen, er Lars Madsen en innbitt motstander av kjønnskvotering. Nå har Madsen en innrømmelse å komme med overfor Universitas:

– Jeg har blitt kjønnskvotert inn i styret til Kulturhistorisk museum.

Måtte le

Studentparlamentet avholdt forrige torsdag valg til 63 ulike posisjoner i studentdemokratiet på UiO, deriblant to studentrepresentanter til styret i Kulturhistorisk museum (KHM), som er underlagt UiO.

Tre studenter ønsket å sitte i KHM-styret: Ingeborg Marie Laukvik, Emilie Bjåland Wold og Lars Madsen. Laukvik og Wold

Kvotert inn: Lars Madsen besøker Kulturhistorisk museum, der han nettopp er kvotert inn som styremedlem. – Jeg er imot kjønnskvotering, så dette er hysterisk morsomt, sier han.

fikk flest stemmer under valget, men på grunn av valgreglementets bestemmelser om likestilling (se faktaboks), måtte Wold vike unna for Madsen, slik at én representant fra hvert kjønn ble representert.

– Jeg måtte bare le, sier Madsen, og utdyper:

– Reglene tilsier at blant de tre kandidatene som stilte til valg, var én av dem allerede valgt fordi han tilhørte riktig kjønn. Det er helt latterlig. Jeg kunne oppfordret folk til ikke å stemme på meg, og likevel bli valgt.

Madsen er ikke fornøyd med å være kvotert inn.

– Med kjønnskvotering er det ikke nødvendigvis den som blir kvotert, som er best kvalifisert, sier han.

– Har du vurdert å trekke deg fra KHM-styret i protest mot kjønnskvotering?

– Jeg hadde lyst på vervet, og når reglene er sånn som de det, er det bedre å bruke dette som et eksempel på at reglene bør endres til neste år, svarer Madsen.

– Tilfeldig innkvotering

Gabrielle Legrand Gjerdsset ble på det samme parlamentsmøtet valgt til ny leder av SP UiO. Venstrealliansen, som er Gjerdssets valgliste, har gått til valg på kjønnskvotering i akademien.

– Når vi har to plasser i et styre, og studentmassen består av cirka 40 prosent gutter og 60 prosent jenter, er det en fin måte å gjøre det på. Dessuten må vi oppfylle kravene fra norsk lov når vi velger studentrepresentanter, sier Gjerdsset.

– Mister kjønnskvotering sin hensikt når vi begynner å kvotere inn menn?

– Kulturhistorisk museum er

nok ikke mest representativt for studiemiljøet og arbeidslivet, og det var nok en tilfeldighet at Lars Madsen ble kvotert inn her. Men man ser fortsatt at det er vanskeligere for kvinner å få seg lederstillinger og vitenskapelige stillinger, fordi det er subjektive mekanismer i samfunnet som gjør at menn velger menn, og kvinner velger menn, i valgprosesser.

Ikke bitter

Emilie Bjåland Wold er kvinnen som måtte vike for Lars Madsen av hensyn til likestillingen.

– Jeg ble litt trist et kvarter, men det gikk raskt over, sier hun til Universitas.

– Hvordan føles det å tape valget fordi du har feil kjønn?

– Jeg var på forhånd innstilt på at det var kjønnskvotering, så jeg følte ikke jeg konkurrerte mot Lars Madsen, svarer Wold.

Hun er selv tilhenger av kjønnskvotering, og mener at kvotering over tid er nødvendig for å innarbeide normer om kjønnsbalanse.

– Det går jo selvfølgelig an å vurdere om kvotering er like nødvendig i alle slike valg. Men det hadde ikke nødvendigvis vært bra om to jenter over tid satt i styret til Kulturhistorisk museum, sier hun.

Vil synliggjøre historien

Lars Madsen avviser at han har endret syn på kjønnskvotering etter selv å ha blitt kvotert inn.

– Hvorfor vil du egentlig sitte i KHM-styret?

– Jeg har alltid vært interessert i historie, og jeg vil synliggjøre historiens betydning på hvordan samfunnet har blitt i dag. Historie i dag er mye bonderomantikk og vikinger, men norsk historie har veldig mye mer, forklarer han.

haakonff@universitas.no

Kjønnskvotering ved UiO

- Valgreglement for Universitas i Oslo regulerer alle valg ved UiO.
- § 18 (1) sier at dersom «det velges 2 eller 3 medlemmer fra valgkretsen, skal begge kjønn være representert.» Studentene som gruppe er her en egen valgkrets.
- Denne bestemmelsen følger igjen av Universitets- og høyskoleloven og Likestillingsloven.

Vinn eller forsvinn!

For å få jobben må du overbevise på et **jobbintervju**.

Med vårt intervjukurs er du forberedt.

karrieresenteret.uio.no

Knuser regjer studentboligs

De siste elleve årene har 222 studentboliger blitt bygget årlig i Oslo. Det er så få at det har hatt forsvinnende liten effekt på leieprisene, mener forskere.

Studentboliger

tekst: Hans J. Skjong
foto: Henrik Evertsson

Flere uavhengige boligekspertene går hardt ut mot regjeringens studentboligbygging.

Siden 2003 har 2446 studentboliger blitt bygget i Oslo, ifølge SiO. Det tilsvarer 222 nye boliger i året.

Ekspertene mener antallet er så lite at det har hatt «forsvinnende liten» innvirkning på prisene på utleiemarkedet – som har økt med nærmere 50 prosent siden 2006, ifølge tall fra SSB.

Ekspertenes dom

■ Per Medby, forsker ved Norsk institutt for by- og regionalforskning (NIBR).

– Det er om lag 90 000 utleieboliger totalt i Oslo. Da har ikke noen tusen studentboliger fra eller til så mye å si for leieprisene.

■ Viggo Nordvik, boligekspert ved Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA).

– 2446 studentboliger på elleve år er en økning på 4–5 prosent boliger i det totale utleiemarkedet. Det er for lite til å ha noen effekt.

■ Kjell Senneset, sjeføkonom ved Prognosesenteret:

– 222 boliger i året er så få at det har hatt forsvinnende liten effekt på prisene.

■ Erling Røed Larsen, professor ved Handelshøyskolen BI:

– Min vurdering er at det er så få at det ikke har hatt særlig effekt. Hadde det blitt bygget mer, ville prisene vært mer overkommelige.

■ Nikolaos Farmakis, kommunikasjonssjef i Utleiemegleren:

– Disse boligene kan ha hatt noe påvirkning. Men økningen i etterspørselen har vært såpass mye større at effekten har vært forsvinnende liten.

■ Berit Nordahl, førsteamanuensis i eiendomsutvikling ved Universitetet for miljø- og biovitenskap:

– Dersom mengden studentboliger teoretisk sett ble økt med 300 prosent på ett år, ville det kanskje være mulig å se at leieprisene ikke steg like raskt i de påfølgende årene.

– 278 heller ikke nok

I revidert nasjonalbudsjett for 2013 bevilget regjeringen tilskudd til 100 flere studentboliger til Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Totalt har regjeringen gitt tilskudd til 278 nye studentboliger til SiO i 2013.

Heller ikke det er nok for å få

Kritisk: – Studentboligene har hatt forsvinnende liten effekt på leieprisene, Kjell Senneset, boligekspert ved Prognosesenteret.

bukt med de økte leieprisene i Oslo, mener Kjell Senneset ved Prognosesenteret.

– Hadde det blitt bygget 500 i året kunne det kanskje hatt en effekt. På landsbasis ville kanskje 2000–3000 studentboliger hatt effekt på leieprisene, sier han.

Dagens nivå ligger på om lag 1000 studentboliger årlig på landsbasis.

Senneset sier utleiemarkedet i Oslo preges av at mange flytter til byen, noe som setter økt press på utleieprisene. Tall fra Statistisk sentralbyrå viser at det de siste fem årene

Liten effekt: Her på Sogn bygger SiO 148 nye studentboliger. Boligekspertene mener det vil ha lite påvirkning på prisene i Oslos leiemarked.

Enig: Nikolaos Farmakis er enig med Kjell Senneset, boligekspert ved Prognosesenteret. Farmakis er kommunikasjonssjef i Utleiemegleren.

har vært en nettoinnflytting på over 32 500 mennesker til Oslo i aldersgruppen 20–29 år.

– Det er ikke bare studenter som

bidrar til at utleieprisene går opp. For eksempel bidrar jo tilreisende svenske arbeidere også til prisøkning, sier han.

– Bygg mer

Øyvind Berdal, leder i Norsk studentorganisasjon, sier forskernes uttalelser illustrerer det store behovet. Hvis de har rett i at det bygges for få studentboliger til å ha noen effekt på leiemarkedet, må det raskt bygges langt flere studentboliger, mener han. Og disse må bygges over hele landet.

Berdal ønsker at regjeringen skal gi tilskudd til 3000 studentboliger i 2014. På landsbasis har regjeringen gitt tilskudd til 1478 studentboliger i år.

hansjskj@universitas.no

ingens atsing

Studentboliger

- Mellom 2003 – 2013 ble det bygget 2444 studentboliger i Oslo.
- Det er 222 årlig.
- Flere eksperter Universitas har snakket med mener dette er for lavt til å ha noen innvirkning på leieprisene i Oslo.
- Siden 2006 har gjennomsnittlig månedsleie i Oslo og omegn økt med nærmere 50 prosent, fra 6300 til rundt 9000 kroner. I årlige kostnader tilsvarende det 32 400 kroner.
- Studiestøtten fra Lånekassen har bare økt med 10 000 kroner i samme periode.

Ekspert: – Start boligjakta nå!

SiO har over ti prosent flere søknader til studentboliger til høsten enn på samme tidspunkt i fjor. Utleiemegleren oppfordrer deg til å starte boligjakta nå.

Boligkrisa som hvert år melder seg rundt august, kommer i år trolig til å bli enda verre.

Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO) har per i dag fått inn 400 flere søknader enn på samme tidspunkt i fjor, ifølge boligdirektør i SiO, Trond Bakke.

Det tilsvarende en økning på ti prosent sammenlignet med 2012.

Universitetet i Oslo, Høgskolen i Oslo og Akershus og BI har samtidig reservert 1790 studentboliger til internasjonale studenter, en økning på 215 reserverasjoner fra i fjor. Dette tallet kan bli enda høyere, ettersom internasjonale studenter gjennom utvekslingsavtaler har førsteprioritet til å få bolig hos SiO.

Trond Bakke forsøker å berolige norske studenter som leter etter et sted å bo.

– Ja, vi forventer et høyere antall søkere, men ikke dramatisk mye høyere. I august i fjor hadde vi 4300 søkere, og det er dramatisk nok i seg selv, sier Bakke.

Han sier rundt 4500 studenter må belage seg på å ikke få studentbolig til høsten.

Nikolaos Farmakis, kommunikasjonssjef i Utleiemegleren, mener studentene må se til det vanlige utleiemarkedet.

Han sier boligjakta bør starte nå.

– Starter du boligjakta nå, så er det betydelig lettere enn om du starter i juli eller august. Nå er leieprisene noe lavere, og disse vil stige markert i sommer, sier Farmakis.

Han påpeker også at prisene faller igjen når kaoset på sensommeren har lagt seg.

– Da er ting tilbake til normalt. Og den nye normalen er at det går greit å skaffe seg en leiebolig. For de med is i magen

Boligjakttips

- 1. Ikke ta det første og beste. Tenk også på hvorvidt du egentlig trenger balkong eller om du trenger kort vei til butikk.
- 2. Start boligjakten tidlig og gå på mange visninger for å danne deg et sammenligningsgrunnlag. Det er fort gjort å la seg overbevise av en dyktig utleier eller megler, men har du noe å sammenligne med kan du unngå å bli lurt.
- 3. Prøv å leie fra mai/juni – da er det mindre kamp om leilighetene. Statistikk tyder på at leieprisene for boliger som legges ut for leie i juli og august kan ligge noen hundrelapper over i pris sammenlignet med resten av året.
- 4. Mobiliser venner og kjente. Sjekk Facebook, og hør med venner og kjente om de har ledig rom i sitt kollektiv.
- 5. Ha is i magen. Selv om du ikke får den leiligheten du har drømt om i denne omgang, kan det hende du finner den neste gang. Det er forskjell på perfekt og godt nok, og du har alltid muligheten til å flytte igjen senere.
- 6. Lag en bolig-CV. Slik kan du skille deg ut i mylderet av søkere.
- 7. Skriv alltid husleiekontrakt og påpek eventuelle feil og mangler ved leiligheten før du signerer.

Kilde: Hybel.no

og mindre hast, kan det bety at de like gjerne bør avvente med å henge seg på boligjakten. Men da må de regne med at det først er utpå høsten at ting er tilbake til normalen igjen, sier Farmakis.

Sjekk faktaboksen for tips til hvordan du sikrer deg drømmeleiligheten til høsten.

– Flere boliger har betydning

– Å bygge studentboliger kan virke dempende på prisene i det private leiemarkedet, skriver kunnskapsminister Kristin Halvorsen (SV) i en e-post til Universitas.

Byggingen vil også medføre billigere boliger for studenter som får studentboliger, mener Halvorsen.

Dette er argumenter som ofte trekkes fram i pressemeldinger og i debatter av ministeren.

Kunnskapsministeren sier det i noen tilfeller er et samspill mellom priser i det private leiemar-

kedet og oppføring av studentboliger. Dette avhenger av antall studentboliger og lokale forhold.

– Dersom noen av studentene som er på det private leiemarkedet blir flyttet inn i studentboliger, frigir dette plass for andre leieboligsøkere, sier Halvorsen.

Halvorsen sier at det ikke har blitt gjennomført noen undersøkelser som viser at oppføringen av et gitt antall studentboliger i Oslo virker prisdempende på de øvrige leieboligprisene i det samme markedet.

Vil du løse framtidens energiutfordringer?

UiO : Energy

Bli med på et spennende undervisningsprosjekt på tvers av fagene!

Til høsten går professorer fra MatNat, Jus, HF og SV sammen om et nytt tverrfaglig masteremne:

ENERGI4010: Bærekraftige energisystemer

Kom på informasjonsmøte om undervisning og utbytte!

1. 29. mai kl 12.00-12.45, Aud 14, Domus Bibliotheca (for jusstudenter)

2. 5. juni kl. 12.00-12.45, Aud 6, Eilert Sundts hus (for studenter på HF/SV/matnat)

Emnet er åpent for studenter med bachelorgrad fra SV, matnat, HF og juss. Søk via studentweb og med motivasjonsbrev fra og med 4. juni - se mer informasjon her: uio.no/studier/emner/sv/sv/ENERGI4010/

FOTO: COLOURBOX.COM

ultima academy
5.-14.9 2013

oslo contemporary
music festival

Velkommen til Ultima Academy!

Ultima Academy er den faglige siden av Ultima Oslo Contemporary Music Festival. I et intensivt program med foredrag, debatter og verksteder setter Ultima Academy søkelys på idéene bak musikken og koblingene mellom teori og praksis. I år er temaene musikkteater og instrumentdesign.

Ultima Academy er en faglig og sosial møteplass, der musikere, komponister, musikkvitere, studenter og andre kunst- og musikkinteresserte samles for å dele kunnskap. Arrangementene er gratis og åpne for alle.

Blant årets gjester er Alvin Lucier, Robert Henke, Peter Weibel, Eugeniusz Rudnik, Tore Vagn Lid, Hans-Thies Lehmann, Trond Reinholdtsen, Tellef Kvifte, Björn Gottstein, La Fura dels Baus, Tora Augestad, musikere fra musikFabrik, med flere.

For fullt program, besøk oss på våre nettsider!

Ultimaacademy.no

Ultima.no

I samarbeid med Norsk komponistforening, Norges musikkhøgskole, Kunsthøgskolen i Oslo, Institutt for musikkvitenskap ved Universitetet i Oslo, Ny musikk og NOTAM.

Nytt verv: Erin Nordal trer ut av sitt verv i Norsk studentorganisasjon og går inn i arbeidsutvalget til European Students Union.

– Vi står overfor store utfordringer

Erin Nordal er valgt inn i European Students Union. Hennes viktigste målsetning er å få bukt med den økende bruken av skolepenger.

Sju kjenner

tekst Anders Ballangrud
foto Henrik Evertsson

I sommer trer Erin Nordal ut av sin stilling som internasjonalt ansvarlig i Norsk studentorganisasjon (NSO) og går inn i arbeidsutvalget til European Students Union (ESU). Hun blir dermed vår representant i paraplyorganisasjonen som taler på vegne av over elleve millioner studenter i Europa.

– *Hvordan er situasjonen for studenter i Europa?*

– Ganske bra, sammenlignet med land i for eksempel Asia og Amerika. Men i Europa er det mange som allerede sliter som følge av finanskrisen og kommersialisering av utdanning, og store utfordringer er på vei. Vi er derfor avhengige av en sterk studentstemme for at utdanning skal fortsette å ha sin viktige rolle i samfunnet, og ikke bare drives etter hva som er samfunnsøkonomisk lønnsomt.

– *Hvor sliter studentene mest?*

– Det står generelt dårlig til i Sørvest-Europa, særlig Portugal og Spania. Her er fokuset tatt vekk

fra tilgangen, og heller rettet mot hva som er lønnsomt på kort sikt. Situasjonen i Storbritannia og Irland er omtrent den samme, der skolepenger blir avgjørende for å få utdanning.

– *Hvor i Europa har studentene det best?*

– Her i Nordvest-Europa. Norge ligger spesielt bra an, med tanke på gratis utdanning, men det er overhodet ikke perfekt. Vi står også overfor store utfordringer, og etter hvert møter vi nok de samme problemene som resten av Europa.

– *Blir Norges studentpolitikk noe puslete i forhold til andre steder i Europa?*

– Jeg synes ikke det, vi står forsviddt overfor mange av de samme utfordringene. Vi kan dessuten lære mye av landene som er i krise. Jeg skulle gjerne sett at vi hjalp til mer med nye løsninger og solidariske aktiviteter.

Nordal ble nominert som kandidat av NSO, og flertallet av Europas studentorganisasjoner – 24 av 39 – støttet hennes kandidatur.

– *Hva blir din rolle i organisasjonen?*

– Mest sannsynlig vil jeg arbeide med studiekvalitet, mobilitet og internasjonalisering, noe som innebærer å påvirke politisk, arbeide med strategier, skrive kronikker og lignende.

– *Hva håper du å utrette?*

– Jeg håper å få enda sterkere medlemslag (studentorganisasjoner, red. anm), slik at de kan få større gjennomslag i sakene sine. Akkurat nå vil for eksempel Finland og Nederland kutte alle former for stipend, mens Portugal og Spania sliter med kutt i tilgang og kvalitet. Dette er saker jeg vil følge tett.

– *Hva er din hjertesak?*

– 100 prosent offentlig finansiering av høyere utdanning – jeg vil se flere stipendordninger for studenter og en slutt på bruk av skolepenger i hele Europa.

Kilde: ESU

anderbal@universitas.no

STUDENTER I NY UNDERSØKELSE: I strupen på SiO-monopolet

Savner kvalitet: Birgitte Abrahamsen (f.v.), Eivind Alexander Bergem og Mona Benmalek støtter konkurranse på kantinemat.

Halve studentmassen ønsker at samskipnadene skal få konkurranse fra private aktører på campus.

Privatisering

tekst Marius Prytz
foto Helle Gannestad

– Vårullene er de verste, sier arabiskstudent Eivind Alexander Bergem (26), mens han gaper over en hamburger fra Tank burgerbar, som valget falt på denne dagen.

Han skulle gjerne sett et tilbud fra andre enn Studentsamskipnaden i Oslo (SiO).

– SiO serverer dårlig mat til en billig penge. Dersom private bedrifter etablerer seg, må de holde samme prisnivå, men få opp kvaliteten, sier Bergem.

Tilbud og etterspørsel

Hvis magen rumler på Blindern

og Eivind Alexander er lei av burgere, kan han velge mellom SiO-kantina, bakervarer fra SiOs Deiglig, økologiske retter fra SiOs Beatween, wrap fra SiOs Break, eller en finere middag hos SiOs Frida.

En spørreundersøkelse Sentio har gjort for Universitas og Norsk studentorganisasjon, viser at 47 prosent av de spurte i større grad ønsker at private aktører skal få konkurrere med studentsamskipnadene om å tilby studentvelferd (se graf).

I tillegg til kantinedrift står SiO også for all utleie av studentboliger, samt drift av flere treningssentre og Akademika-bokhandlere.

Blå kritikk

Studentene som ønsker seg konkurranse fra private aktører får, ikke overraskende støtte av Blå liste-representant i Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo, Lars Madsen.

Han beskriver konkurranse-situasjonen på de ulike campus i

byen som «veldig styrt og ledet av SiO».

– Vil Blå liste jobbe for konkurrerende velferdstilbud til studentene i Studentparlamentet?

– Helt klart. Det som er viktigst for min del, er å få mest mulig velferd for hver krone av semesteravgiften. Hvis det betyr at vi må ta en gjennomgang av hvordan vi organiserer ting, er det noe man må diskutere, sier Madsen.

Forsvarer samskipnaden

Styreleder i SiO, Magnus Nystrand, tar på de kritiske brillene da han blir presentert studentenes misnøye.

– Undersøkelsen kan tolkes som et signal på at vi må bli enda bedre på våre tjenester, sier Nystrand.

– Kan man si at SiO i dag har monopol?

– Det spørres hvordan man ser på SiO. Det er flere som tilbyr tjenester innenfor helse, trening og mat, men ikke med samme formål og studenttilpassning som SiO. Det er gitt ved lov at vi skal gi studentvelferd, så må man vurdere hva velferd er, sier Nystrand.

Studentene bidrar til SiOs pengepott gjennom semesteravgiften. Deres ønske er derfor av betydning for velferdstilbudet.

– Vi har forståelse for at studentene etterspør mer konkurranse, sier Nystrand.

Han er riktig nok langt mer skeptisk til å la private aktører finne en løsning på misnøyen.

– Men i dag er det også stor konkurranse rundt våre tilbud og tjenester, både på campus og ellers. Vi tror ikke private aktører vil gi dårlige tilbud, men at deres tilbud vil være mindre studenttilpasset. Derfor mener vi at

samskipnaden bør være hovedleverandøren av studentvelferd, sier han.

Nystrand viser til mangfoldet av serveringstilbud rundt eksempelvis Høgskolen i Oslo og Akershus i Pilestredet.

– Tror du studentene ville blitt mer fornøyd dersom McDonald's etablerte seg på Blindern?

– McDonald's på campus ville i hvert fall ikke bidratt til bedre helse blant studenter. Men så har vi også en burgerbar som konkurrerer godt med McDonald's-

prisene. Store kjedebutikker innretter seg ofte på en måte der studentene står langt unna ledelsen, og dermed ikke er i stand til å påvirke, sier han.

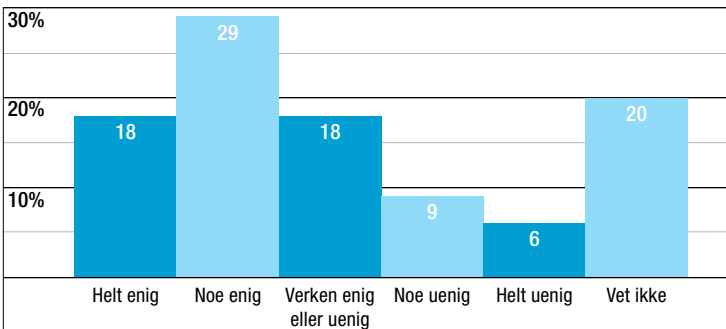
Nystrand står på argumentet om at SiO er best i stand til å ta vare på studentenes interesser.

– Jeg er ikke prinsipielt imot private aktører, men i motsetning til dem, tar ikke SiO ut profit. Vårt overskudd går tilbake til studentene, sier Nystrand.

marius.prytz@universitas.no

Studenter ønsker konkurranse

Grafen viser hva studentene svarte på spørsmålet «I hvilken grad er du enig eller uenig at det i større grad enn nå åpnes for at private aktører kan konkurrere med studentsamskipnadene i å tilby studentvelferd?»

Undersøkelsen er gjennomført av Sentio på vegne av Norsk Studentorganisasjon og Universitas, og omfatter 1012 studenter i hele landet.

SOMMERÅPNINGSTIDER:

Athletica Blindern:

Man-tors 9-21
Fre 9-18
Lør Stengt
Søn Stengt

Athletica Centrum:

Man-tors 7-22
Fre 7-21
Lør 09-18
Søn 12-19

Athletica Domus:

Sommerstengt til semesterstart pga oppussing.

Athletica Nydalen:

Man-tors 9-21
Fre 9-18
Lør 11-18
Søn 12-19

Gjelder uke 25-32

VELKOMMEN OG GOD SOMMER!

ATHLETICA

www.sio.no/trening

FÅ PENGENE RASKERE PÅ KONTO!

Nå kan du signere studielånet raskt og enkelt med **BankID** eller **Buypass**. Kryss av for elektronisk signering når du søker om studielån.

VINN REISEGAVEKORT

Alle som søker før 1. juli og velger elektronisk signering, er med i trekningen av reisegavekort til en verdi av 9 999 kroner.

Lånekassen

Les mer på
lanekassen.no/konkurranse

STIKK I STRID

Det baserer seg på tusen år gammel kunnskap.
Men holder alternativ behandling til en bachelorgrad?

● Portrett: Kristin Halvorsen

● Fotoreportasje: Politihøgskolen

● Bokhylla: Per Fugelli

A close-up portrait of Kristin Halvorsen, a woman with short blonde hair and blue eyes, looking slightly to the right with a subtle smile. She is wearing a dark jacket over a white top. The background is dark and out of focus.

FORELSKA I LÆRER'N

Kristin Halvorsen mener kunnskapskapitalen er det viktigste vi har. Bråker du med dem hun har ansvar for, kan det hende hun tar fram hagesaksa.

PORTRETTE

tekst: Anne Fougner Helseth foto: Patrick da Silva Sæther

RYDDE PULTEN: ... kan det hende hun må utsette til etter stortingsvalget. Men Halvorsen er en selverklært ryddig person, og tar dessuten ikke sorgene på forskudd. -- Sigbjørn Johnsen har lært meg begrepet «julestjerne», om de som er i form for tidlig.

«Det er vel bare et tidsspørsmål før Trine Skei Grande sitter på trappa når jeg kommer om morran og forlanger å få teste kaffetrakteren»

– **Jeg følte** absolutt at jeg burde sitte stille og holde helt kjeft. Men man blir jo engasjert.

Kristin Halvorsen har nettopp beskrevet livet som yngstemann i en studiegruppe på Blindern på 80-tallet, der eldste deltager var 20 år eldre enn henne og hadde doktortgrad. Halvorsen kom rett fra sitt barndoms Porsgrunn til spesialpedagogikk-studier i hovedstaden, og syntes alle medstudentene så ut som de kjente 100 000 fra før.

Men: «Man blir jo engasjert». En formulering som også er den korteste og kanskje mest presise versjonen av hvordan hun, en selverklært halvstudert røver, havna i denne sofaen på Kunnskapsdepartementet – som kunnskapsministeren sjæl.

– Når du er ung tenker du at studiene avgjør hele framtida. For meg har det jo egentlig vært ganske motsatt, sier ministeren.

– Det kan kanskje være litt godt for studenter å høre om, at veiene ofte er litt mer krøllete enn det man tenker når man velger sitt første studium.

«**Krøll**» er kanskje ikke det ordet man forbinder med Kristin Halvorsen, dama selv meningsmotstanderne kaller for «grepa». Så gikk det også straka vegen da hun først forlot Blindern etter noen år med spesialpedagogikk og kriminologi, til fordel for luselønn på SVs partikontor. Neste stopp: Stortinget. Der ble hun medlem av finanskomitéen fordi «partiet ville ha en representant for de nye velgerne sine inn et sted det var makt».

– Og det... var egentlig litt tidlig. Det var veldig skummelt, sier hun.

Heldigvis var hun omgitt av erfarne folk.

– Det lærte jeg enormt mye av. Og det har jeg jo gjort, egentlig, hele veien.

Så nå sitter hun i sofaen på Kunnskapsdepartementet, med ansvar for et felt hun mener er avgjørende både for landets retning og den enkeltes lykke. Men hun lener seg ikke altfor godt tilbake. Til høsten er det stortingsvalg, og

Kristin Halvorsen

- Født 2. september 1960 i Horten, datter av direktørfar og lærermor.
- Partileder for SV 1997–2012.
- Ble Norges første kvinnelige finansminister i 2005. Kunnskapsminister siden 2009.
- Har vært stortingsrepresentant for SV siden 1989 (vara fra 1985) og sittet i en rekke stortingskomitéer.
- Gift, to voksne barn. Bor på Grünerløkka i Oslo.

etter åtte rødgrønne år er meningsmålingene for høstens stortingsvalg blåblå.

For noen minutter siden, da Halvorsen kom hastende inn fra NRK, «fem minutter forsinka, men til gjengjeld nysminka», advarte hun oss:

– Vi kan sitte på kontoret mitt, men det ser ut som innsida av håndveska mi.

Ut fra kontoret å dømme, er Kristin Halvorsens håndveske pakka slik man kan se for seg en sosialists håndveske: Ganske ujulete og smått kaotisk. Halvorsen forsikrer om at hun egentlig har et system, altså. I sitt neste liv skal hun ha nok tid til å være så ryddig som hun egentlig er inne i seg. I dette livet får hun nøye seg med å fastslå at det i alle fall finnes et visst mønster i hennes politiske karriere.

– I sum har jeg gått samme retning, nemlig der makta er: Penger og kunnskap. Så jeg følger etter makta, sier hun, og senker haka så blikket blir enda litt mer direkte.

At det blåser på toppene, gjør ikke noe for den kortluggede.

– Jeg var finansminister i fire år og fikk kjeft hundre ganger om dagen. Nå er det bare ti, så det er et himmelrike for meg, sier Halvorsen fornøyd. Så retter hun kontant på

jakka og legger til:

– Men jeg blir eitrandes sinna på vegne av dem jeg har ansvar for.

Dem er det mange av, nå som hun er som sjef for et område hun mener er helt avgjørende for oss alle.

– Det går det ikke an å argumentere imot engang – kunnskapskapitalen er det viktigste vi har, sier hun resolutt.

– Hva barna våre lærer, kommer til å avgjøre om Norge er et godt land å bo i framover. Samtidig er det avgjørende for den enkeltes mulighet til å mestre tilværelsen og leve lykkelige liv.

Hun synes det er et privilegium å få jobbe intenst med det hun er mest opptatt av. Som for eksempel å hindre lærelysten i å slukne på ungdomsskolen. Da trengs lærere som kan gjøre faget så spennende at elevene glemmer tid og sted. Etter intervjuet skal hun dele ut Det Norske Videnskaps-Akademis lærerpris til én av dem.

– **Jobben som** kunnskapsminister innebærer trøkk hver eneste dag. Det er så utrolig mye engasjement. Det er ganske morsomt, det er de rareste folk jeg treffer i løpet av en arbeidsdag, sier Halvorsen.

Denne arbeidsdagen starta i Dublin, og har fem besøk utenfor departementet på agendaen. Mandagen etter skal hun til Trondheim.

– Da skal jeg besøke Moser-ekteparet, som forsker på disse gridcellene som vi har i hjernen og som hjelper oss å huske – det er kjempespennende, utrolig morsomt, sier hun.

Det skal vise seg at den halvstuderte røveren synes det aller meste innen feltet sitt er kjempespennende, og at det gjelder å ikke gi henne anledning til å skjene helt ut i rent engasjement. Som nå, når hun fortsetter:

– Det er jo fantastisk hvis vi finner ut mer om menneskers hukkommelse. Både fordi det kan forebygge demens og sårn, men også hva angår læring, og for alle morgendagens studenter, hvis vi har mer kunnskap om hvordan vi kan, jeg holdt på å si, stimulere hjernen til å huske på de tingene som er viktige. ►►

FORNØYELIG: Kunnskapsministeren kaller seg selv en gammel røy, men er ikke en helt humørløs sådan. Når vi gjengir en bekjents erklæring om at «smilet hennes kan lyse opp ett helt rom», ljoer en rå latter på ministerens kontor.

Når Halvorsen tar helga etter lærerprisoverrekkelsen denne kvelden, skal hun på dugnad i borettslaget sitt på Grünerløkka i Oslo, der hun bosatte seg mens bydelen ennå var nokså sliten. «Det der gjør du bare for å være politisk korrekt, tenk på barna dine», sa folk da. Etter noen år ble spørsmålet «hvordan kan du bo der, du som kaller deg sosialist?».

Borettslaget har i det minste fortsatt dugnad. Men en liten fugl har kvitret oss i øret at Halvorsens dugnadsinnsats var noe laber da hun ble satt til å male vinduskarmer i sønnens barnehage en gang på 90-tallet. Den anklagede kvitterer med en hjertelig latter.

– Jeg er egentlig et ganske praktisk menneske, så jeg blir fornærma hvis det der er ryktet mitt, sier hun.

– Jeg er for eksempel ganske farlig med hagesaks, for man kan få ut mye aggresjon ved å klippe busker. Plutselig kan buskene bli så korte at gartnergruppa kommer løpende.

På jobben hender det visstnok at hun lukker døra og baner og steiker litt. Det er bare det at ministerkontoret har vinduer ut mot gangen.

Vi veit jo at hun ikke kommer til å svare ja på dette spørsmålet, men blir man ikke ganske enkelt lei av å være politiker noen ganger?

– Det tar ikke slutt, sier Halvorsen, mer belærende enn resignert.

– Det er alltid noen som tenker «hvorfor gjorde de det ikke tidligere» og sånne ting. Altså, akkurat som om politikken tar slutt en gang? Som om det går an å si at nå lager vi flere stu-

dieplasser, bygger så og så mange boliger, og så om fire år er vi ferdig? Nei, dét går ikke, konstaterer hun fornøyd.

Man kan i det hele tatt få inntrykk av at hun er fornøyd med mye, denne dama: Ungdommen nå til dags er bedre enn noensinne («det har jeg statistikk på!»); å være kvinnelig politiker har alt i alt vært en fordel («man blir mer synlig, og dessuten lærte vi oss jo fort hersketechnikene til eget bruk»); hun er kjempeheldig som har den jobben hun har («tenk å få jobbe så mye med noe så viktig!»).

– Nå ser jeg jo at det er mange som sikler på jobben min òg. Det er vel bare et tidsspørsmål før Trine Skei Grande sitter på trappa når jeg kommer om morran og forlanger å få teste kaffetrakteren, ler ministeren, og begynner å dosere om at de borgerlige sannsynligvis er skjelvne over forspranget de har på meningsmålingene akkurat nå.

Men hva hvis det blir regjeringsskifte?

– Da må jeg hjem og pusse vinduer, eller gjøre et eller annet utagerende.

– Og etterpå?

Hvis blikk kunne drepe, lå journalisten nå hardt skadet på gulvet.

– Nei, jeg regner med at noen kan ha bruk for en gammel finansminister og kunnskapsminister. Jeg har god ballast som sikkert kan komme til nytte et sted, sier hun.

Og ja, det stedet kan også være utenfor politikken.

– Men det jeg ikke kan tenke meg er å jobbe i et sånt kommunikasjonselskap, PR-byråer og sånn. Jeg tror det ville vært veldig rart å påvirke andre som tar beslutninger,

«Når du er ung tenker du at studiene avgjør hele framtida. For meg har det jo egentlig vært ganske motsatt»

når du har tatt så mange beslutninger sjøl, sier hun, og gir oss en gylden mulighet til å introdusere han som har vært tilstede under hele intervjuet: Halvorsens nyansatte kommunikasjonsrådgiver, fersk overløper fra journalistikk til spinndoktorvirksomhet.

– Ja, Frank Gøran går stille i dørene nå, humrer Halvorsen.

Frank Gøran er en av åtte kommunikasjonsfolk i Halvorsens stab. Hva hun skal med dem, er ikke like klinkende klart som budskapene hennes pleier å være. Kristin Halvorsen har fått priser for sine evner som kommunikator. På gangen har kommunikasjonsfolkene betrodd oss at de føler seg heldige som har en så «ekstremt proff» minister å ta seg av. Hun er så medietrent at det er vanskelig å få en eneste rampehistorie ut av henne.

– Jeg kan ikke skryte på meg at jeg har røyka hasj en gang, sier ministeren, uten å virke så voldsomt lei for dét.

Hvordan Halvorsen har funnet fram til en stil der hun kan vifte bort ting med at hun tok for mye Møllers tran, er ikke godt å vite. Det har blitt litt prøving og feiling. For opplevelser i sistnevnte kategori har det nok hjulpet at hun er gift med en mediekyniker.

Ektemannen Charlo Halvorsen er underholdningsredaktør i NRK og har som motto at alt som står i media er feil inntil det motsatte er bevisst.

De har to barn sammen, og har vært så gode på å skjerme familien at det mest juicy offentligheten vet om paret er at de begge het Halvorsen da de møttes som tenåringer. Da hadde hun allerede vært politisk aktiv i noen år, men så overhodet ikke for seg at det var det hun skulle vie livet sitt til.

– Det er mange tilfeldigheter, og handler ofte om å gripe de mulighetene man får, og ha folk rundt seg som støtter opp om det, sier hun.

For eksempel en mann som tar tabloidoppslag med knusende ro.

Hun har nettopp sett gjennom resultatet av en gang hun grep en sånn mulighet, forteller hun: Den første TV-debatten hun var med på.

– Da snakka jeg med veldig tynn pipestemme. Det var ingenting der som skulle tilsi at jeg ble stortingsrepresentant, partileder, finansminister og kunnskapsminister, sier hun så smilehullet på høyre kinn blir enda dypere.

– Jeg tror på det med å ta utfordringer. Men jeg har gruet meg kvalm.

Hun forteller om turen hun måtte på da Sosialistisk Ungdom hadde krevd boikott av sørafrikansk malm på grunn av apartheid. Sauda smelteverk mente importstopp ville være kroken på døra for dem, og noen måtte reise dit og forsvare SUs standpunkt.

– «Vel, jeg kan ikke gå her i Oslo og være brei i kjeften, men ikke tørre å stille opp der det svir, » tenkte jeg. Men jeg husker at jeg grudde meg så fælt på veien opp, at jeg ba til Gud om at flyet skulle dette ned.

Hun gruer seg fortsatt, men bare sånn at hun skjerper seg.

Apropos skjerping må jo spørsmålet stilles, på tampen av våre tilmålte minutter.

– Er du blitt bedre på dugnad?

Rå latter denne gangen. Og ikke et snev av pipestemme når hun forklarer at greia på barnehagedugnaden var at han som hun skulle male sammen med, var så skjelve på hånda. Det var av ren solidaritet at hun skravla i stedet. De to arbeidsmakkerne, en forfatter og en politiker, benyttet dessuten anledningen til å løse kulturelle og politiske spørsmål.

Politikken tar jo ikke slutt.

VAKKERT OG SANT

BOKHYLLA

tekst: **Kenneth Wangen**
foto: **Hans Dalane-Hval**

Oscar Wilde overbeviste
Per Fugelli om at man må
lyve for å snakke sant.

Per Fugelli (69)

- Professor i sosialmedisin og forfatter.
- Aktuell med *Journalen*, som utgis på Universitetsforlaget i september.
- Mottok årets Fritt ord-pris.

Aldous Huxley:

Brave New World (1932)

Av og til får jeg beviser på at: Ja faen, jeg begynner å bli en gammel mann. Et slikt bevis kommer når jeg spør studenter på forelesningene i samfunnsmedisin hvem som har lest *Brave New World*, og det sitter 150 studenter med hendene nede. For meg har dette vært en lærebok. Verden har blitt til én, den ultimate velferdsstat der alt er perfekt. Her finnes ikke faenskap, sykdom, konflikt eller ubehagelig død. Borgerne er programmert til helseriktig livsstil. Men så er det én, The Savage, som har sluppet unna denne kollektive uniformeringen. I en praktfull dialog til slutt går han imot denne «fullkommenhetsnevrosen» og gjør krav på å bli ulykkelig, gammel og stygg.

Oscar Wilde:

«*The Decay of Lying*»
fra essaysamlingen *Intentions* (1891)

Dette er et vidunderlig essay der Wilde legger frem et praktfullt argument for at det å si sannheten medfører at du må lyve. Er du altfor nøktern, realistisk og saklig forsvinner ofte diamanten. Hvis det du har på hjertet og hjernen skal komme fram, så må du dramatisere og ikke være smålig med detaljer. Han får veldig godt frem at det ikke er løgn i skammelig forstand, men en fordreining for å få frem det vesentlige. Enkelte som har vært til stede de fire årene jeg har vært syk og leser om det i *Døden, skal vi danse?* eller den nye boka mi *Journalen*, som begge er en slags dagbøker, vil kanskje si «men det var jo ikke sånn?» Men i aksentuert, essensialisert form, var det sånn.

Saul Bellow:

Humboldts gave (1975)

Dette er hovedboka til Bellow, som vant Nobelprisen i 1976. Jeg husker jeg holdt på med doktoravhandlingen på 70-tallet og var sikkert ganske redd for ikke å få det til. Det er nok derfor den ambisiøse, unge hovedpersonens to mantraer som han klamrer seg til når han er redd for å mislykkes, gjorde så inntrykk på meg: «Jeg er ikke i denne verden for å oppfylle dine forventninger» og «Den som har høye tanker om seg selv vil seire». To spennende setninger. Farlige fordi de i er i naboskap med en skummel jeg-dyrking, men samtidig stimulerende hvis man bruker dem med måte.

Knut Hamsun:

Markens grøde (1917)

Hvis man fortsatt ble begravd i et viking-skip og skulle ha med skatter for å komme over elven Styx, ville jeg hatt med denne. Den er et smykke på jorda. Hvorfor det? Umulig å si, akkurat som kjærligheten er umulig å sette opp i forklarende punkter. Først og fremst på grunn av trolldommen i språket, men nok også fordi han får frem at vi alle er naturbarn og har en dyp lengsel etter jorda, uansett om vi er professorer i fransk eller oljeteknologi.

Albert Camus:

Pesten (1947)

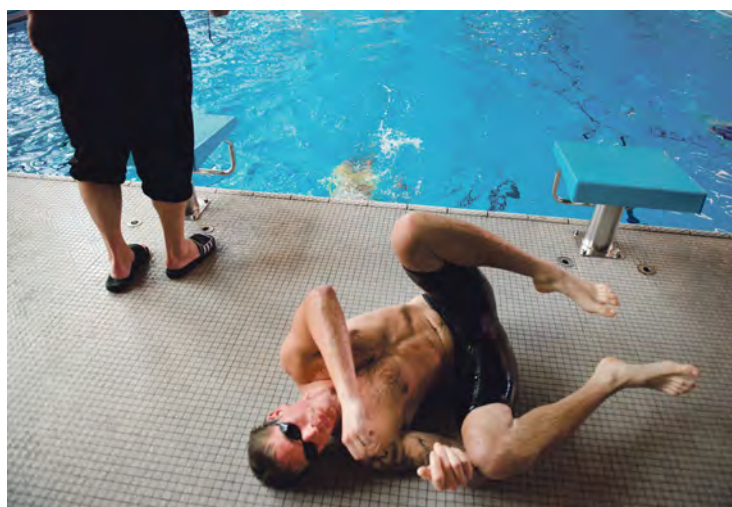
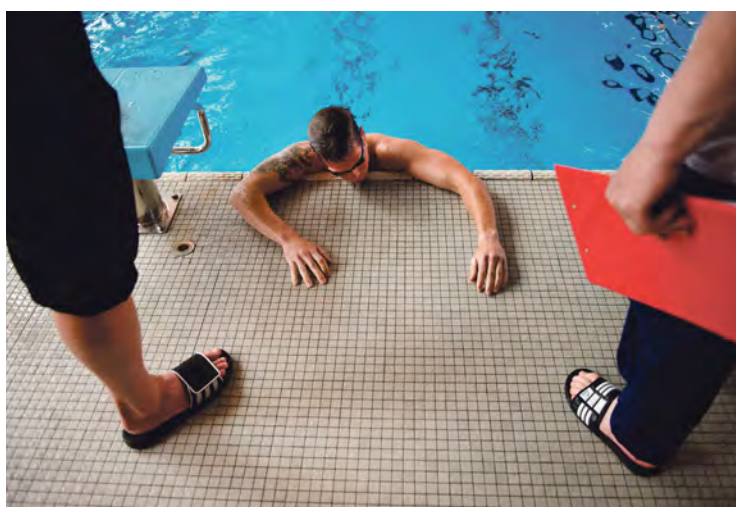
Også i denne boka er det en setning som er så gjenkjennelig, jeg har tenkt på den flere ganger i uka etter at jeg ble syk og har møtt medpasienter med store smerter. I boka lar Camus doktor Rieux berette om en pestepidemi i den Algerske byen Oran, dette fordi: «Det er mer blant menneskene å beundre enn å forakte.» Jævlig vakker og sann setning. Og det som doktor Rieux gjør i sin beretning, er det samme jeg prøver å få til i *Journalen*, nemlig å vaksinere oss mot de høye forventningers patologi og skape kjærlighet til mennesket som en ufullstendig skapning og livet som et blandet regnskap. *Pesten* er et kraftig forsvarsskrift for et liv med pluss og minus.

FOTOREPORTASJE

foto: Helle Gannestad tekst: Janni Frederiksen Kalafatis

*Opptaksprøvene på Politihøgskolen skiller klinten fra hveten.
Eller vekter'n fra politimannen, om du vil.*

SNUT SKAL UT

GA ALT: Ole-Christian Senumstad ble liggende helt sluttkjørt etter svømmeturen som var dagens siste utfordring under de fysiske testene på opptaket til Polithøgskolen. Han går videre til de neste rundene, som består av en personlighetstest, en evnetest og en intervjurunde.

Opptak til Politihøgskolen

- I år er det 4052 søkere til 720 plasser på Politihøgskolen.
- Søkerne blir silt ut i flere omganger. Først sjekkes vandelen, hvor drøyt halvparten av søkerne pleier å falle bort.
- Deretter skal de gjennom fysiske tester, før søkerne må ta en personlighetstest, en evnetest og et intervju. Søkerne som klarer seg gjennom alle disse stadiene kan til slutt ryke ut på karakterkrav.
- De fysiske testene består av en løpetest, benkpress, pull-ups, dykking og svømming.

Kilde: Politihøgskolen

«Jentene er stort sett fornøye bare de får bestått. Guttene legger prestisje i å gjøre det bra på testene»

Tine Holm, instruktør på opptaket

- 1 NERVØSE HEIAROP:** Første pulje er i gang med svømmetestene i bassenget til Norges Idrettshøgskole ved Sognsvann. Med spente og nervøse heiarop prøver de andre søkerne å hjelpe svømmerne frem mot mål. Etter fire lengder i 25-metersbassenget er det klart hvem av søkerne som har klart de fysiske kravene til årets opptak til Politihøgskolen. De som klarer seg, er et steg nærmere politidømmen.
- 2 PUSHER PÅ:** – Slegg deg fortere ned, så bruker du mindre energi på mattene, roper Gunnar Klem (62). Han er seniorrådgiver på PHS. I dag er han en av instruktørene som skal hjelpe søkerne gjennom de fysiske utfordringene. – Jeg prøver å gi søkerne tips til hvordan de skal løse øvelsene best mulig, også pusher jeg dem når jeg ser det begynner å butte. Jeg vil gjerne at de skal klare kravene, og jeg blir trist når jeg må gi beskjed om at de ikke kommer videre, sier Klem.
- 3 KJØNNSFORSKJELLER:** Ifølge Tine Holm, en av instruktørene under opptaket, er det viktigst for guttene å gjøre det bra på testene. – Jentene er stort sett fornøyde bare de får bestått. Guttene legger prestisje i å gjøre det bra på testene. Ole-Christian Senumstad har spesialsko som gir mindre belastning på hælen.
- 4 HARDE KRAV:** Omtrent 10 prosent av søkerne klarer ikke de fysiske kravene. Hang-ups er den øvelsen de aller fleste ryker på. For å bestå kravet må du klare 5 hang-ups. – Vi har harde, men rimelige krav, sier Atle Schaathun, prosjektleder på PHS.

EN GRAD AV USIKKERHET

Studentene strømmer til
«uvitenskapelige» utdanninger.
Men ingen kan si at
behandlingen ikke virker.

HOVEDSAKEN

tekst: Thea Storøy Elnan foto: Helle Gannestad

– **Kjenner du dette**, denne opphopningen her? Det er sonen for tynntarmen din, som ikke er helt bra, altså.

Tuva Valldal, faglærer i soneterapi ved Institutt for helhetsmedisin (IFH), har nettopp oppdaget et ruglete område på fotsålen min. Hun knar og gnur, hardt og rytmisk, med sterke fingre som vet akkurat hvor de skal trykke og fikle for at det skal kjennes best. Det gjør vondt, men jeg tåler det. Jeg blir tross alt behandlet for problemer jeg ikke visste at jeg hadde.

– Har du opplevd smerter mellom skulderbladene? spør Valldal mens hun gnir fotsålen min rett under tærne.

Det har jeg ikke, men likevel kan hun fortelle meg, ut i fra fotsålen min, at der er jeg litt spent. Mens jeg ligger på en massasjebenk midt i et lite rom med store vinduer som skuer ut mot den regnvåte parkeringsplassen, sitter Valldal ved min fotende på en liten krakk og snakker mens hun smører føttene mine inn i enda mer fet krem. Og knar.

– Man kan ofte brygge på plager uten å kjenne det. Det er derfor soneterapi ofte er viktig som en forebyggende behandling. Mange kommer hit om høsten for å få behandling som styrker immunforsvaret som en forebyggende effekt mot forkjølelse, sier hun.

«Jeg mener vi leger har mye å lære av alternative behandlere. De har generelt sett bedre tid til pasientene sine»

Ole Petter Hjelte, lege og dekan ved Norges helsehøgskole

Blir voodoo det neste? spør biologiprofessor Kristian Gundersen.

Han ga i vår ut boka *Snåsakoden*, der han påstår at pasienter lures til å betale for helsetilbud som ikke er basert på vitenskapelige metoder.

Biologiprofessoren er kritisk til at flere utdanningsinstitusjoner som tilbyr studier i alternative behandlingsformer, får etablere seg.

IFH er en slik institusjon. De tilbyr en to-årig utdanning i soneterapi hvor studentene får opplæring i anatomi, fysiologi, sykdomslære og kommunikasjon og samhandling, i tillegg til soneterapi. Det at den sykdomsplagede med soneterapi kan bli frisk uten å bruke medisiner, er en viktig faktor for at mange av studentene valgte å ta sin utdanning der.

Student Gunn Røed Juliussen, som har sine siste praktiske undervisningsdager i mai, forteller at hun valgte å studere soneterapi etter egen positiv erfaring med det.

– Jeg hadde store smerter i skulderen min i lang tid, og var ut og inn av diverse legekontorer for å få behandling. Ikke engang åtte bedøvelsessprøyter fungerte. Men etter å ha vært hos en soneterapeut kun én gang, gikk smerten bort umiddelbart, forteller hun.

Etter endt studium skal hun åpne egen

praksis hjemme hos seg selv og hjelpe folk i lokalmiljøet.

– Jeg har kjent det på egen kropp, og sett det gang på gang her på klinikken at folk har nytte av det og at det hjelper. Derfor bryr jeg meg ikke så mye om soneterapi er evidensbasert eller ikke, så lenge klientene sier det fungerer, sier hun.

Evidensbasert, ja. Det er for mange trumfkortet når det kommer til kritikk av alternativ behandling. Hvorfor skal man tilby utdanning i noe som ikke er vitenskapelig bevist at faktisk fungerer?

Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) har strenge kriterier for hvilke utdanningsinstitusjoner som blir akkreditert som høyskoler. Blant annet må fagområdene som tilbys involvere studentene i kvalitetssikring og utvikling av utdanningstilbudene og ha faste ansatte med akademisk kompetanse. De må også ha et tilfredsstillende samarbeid med arbeidslivet og delta i nasjonale faglige nettverk innen yrkesfeltet. I tillegg må høyere utdanningsinstitusjoner drive vitenskapelig forskning, og dermed bidra med nettopp å «evidensbasere» fagområdet sitt.

I 2011 fikk Norsk akademi for naturmedi-

Soneterapi

Sykdommer og plager behandles ved å stimulere soner under føttene med trykk og/eller massasje. Hver del av kroppen har en sone på føttene som kalles en reflekszone. Hvis det er ømhet i en reflekszone, skal dette noen ganger henge sammen med at en del av kroppen ikke fungerer optimalt. Terapi-formen er over 4000 år gammel. Det foreligger få eller usikre vitenskapelig dokumenterte effekter av soneterapi.

Kilde: Wikipedia og soneterapi.org

sin (NAN) avslag på søknaden om opprettelse av en bachelor i integrerende alternativ medisin (homeopati). Begrunnelsen, ifølge rapportene i NOKUTs arkiver, var blant annet at den vitenskapelige kvaliteten var bekymringsfull, fordi fagområdene ikke baserte seg på aksepterte vitenskapelige metoder. NAN hadde ikke tid til å uttale seg om saken før Universitas gikk i trykken.

Norges helsehøgskole oppfylte NOKUTs kriterier da de søkte om akkreditering av et bachelorstudium i akupunktur i 2009. En annen begrunnelse for godkjenningen var at skolen, som en av få akupunkturmiljøer i Norden, har muligheten til å la Norge ta ledelsen på området. I tillegg utelukker de ikke vestlig medisin i sin forskning på området.

Ole Petter Hjelle, lege og dekan ved Norges helsehøgskole er overbevist om at det er riktig å inkludere alternativ medisin i høyere utdanning.

– Bruk av alternative behandlingsformer har fått stor utbredelse i Norge, derfor er det viktig for oss å sikre at fremtidige alternative behandlere tilbyr en trygg og kunnskapsbasert behandling, sier Hjelle. Høgskolen har cirka 170 aktive studenter på bachelorstudiet i akupunktur.

Hjelle mener det er viktig at utdanningsinstitusjonene kvalitetssikres slik at pasientene får en trygg og sikker behandling, ettersom stadig flere bruker alternativ behandling.

– Som akkreditert institusjon bør man ikke bygge helseutdanninger på behandling som forskningen viser ikke har noen effekt, sier han.

Han ønsker at undervisningen i alternativ behandling skal være kritisk og kunnskapsbasert, slik at man etter hvert kan ekskludere behandlinger som ikke har en effekt utover placebo.

For det er her mange stiller seg skeptiske når det kommer til alternativ behandling. Mange av behandlingene som faller innenfor alternativ medisin, har ikke en vitenskapelig bevist virkning. Derfor hevder flere at behandlingen ikke har noe å fare med utover placebo-effekten. Hvorfor skal vi utdanne folk til en behandlingsform som muligens bare baserer seg på placebo?

– **Sett i en** klinisk sammenheng handler placebo-fenomenet egentlig om hvordan kroppens egne helbredende ressurser blir aktivisert og utløst gjennom mentale prosesser. Slik er placebo en helseressurs som

«Mange mener alternative behandlere er bedre til å aktivisere placebo-effekten fordi de gir pasientene mer tid og ofte har en helhetlig tilnærming»

Tor-Johan Ekeland,
professor ved Høgskulen i Volda

alle behandlere bør bidra til å aktivisere, sier Tor-Johan Ekeland, professor ved Høgskulen i Volda. Han har skrevet doktorgrad om placebo-effekten.

I mars skrev Forskning.no at hele 97 prosent av britiske leger bruker placebo i behandlingen av pasienter fordi de mener virkningen hadde en stor helsebringende effekt hos pasientene sine. Placebo-effekten er vitenskapelig bevist, men det er svært individuelt hvor sterk den er.

– Mange mener alternative behandlere er flinkere til å aktivisere placebo-effekten fordi de gir pasientene mer tid og ofte har en helhetlig tilnærming. Og selv om det de tilbyr har en svak eller lite spesifikk virkning, kan resultatet oppleves bra for begge parter, sier Ekeland.

Men det kroppen ikke kan gjøre noe med selv, kan heller ikke placebo fikse.

– Placebo handler om hvordan selvhelbredende prosesser i kroppen blir utløst. Det ordinære helsevesenet kan selvsagt lære seg å utnytte dette potensialet like godt som de alternative – det handler egentlig om manglende kunnskap og forståelse av kommunikative prosesser i behandling, hevder Ekeland.

PÅ HELSA LØS: Noen kaller det voodoo, mens andre mener det faktisk har effekt. I de siste årene viser flere rapporter og forskningsresultater at akupunktur har en positiv virkning på smertelindring.

– **Skal jeg sette øre-akupunktur for deg også, eller?** spør Tove Valldal.

Jeg ligger fortsatt på massasjebenken, avslappet og komfortabel. Valldal står og holder to engangsnåler i hånda mens hun ser omsorgsfullt på meg gjennom brillene på nesetippen.

– Dette kan hjelpe mot den stive nakken din, forklarer hun. To små stikk er altså det som skal til for å avspenne min eksamensstressa nakke. Hvordan vet man at det ikke er placebo?

Legestudentene i Norge har både placebo-effekten og alternativ behandling på timeplanen. I følge læringsmålene for legestudentene ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) skal studentene kunne diskutere bruk av komplementær og alternativ medisin med pasienter. I tillegg lærer studentene om placebo-effekten og hvilke forventninger man kan ha til virkningen av den i en behandling.

Dekan ved det medisinske fakultet ved NTNU, Stig Slørdahl, forteller at god kommunikasjon mellom lege og pasient er viktig, og at dette er noe studentene bør ha kjennskap til.

– Legers formidling og kommunikasjon med pasientene kan utvilsomt påvirke hvordan behandlingen virker, sier Slørdahl.

Han sier videre at legers knapphet på tid ofte kan oppleves som utfordrende for den enkelte pasient. Noen vil synes at alternative behandlere har mer tid til å snakke.

Mange nordmenn opplever dermed alternativ medisin som det eneste alternativet når den tradisjonelle helse-tjenesten svikter. 90 prosent av pasientene som benyttet seg av alternativ behandling i 2008 hadde allerede vært til konsultasjon hos en allmennlege samme året, ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå. Det kan være et tegn på at alternativ behandling i dag er blitt et supplement til, og ikke en erstatning for, vanlig helsetjenester.

– De færreste drar til alternative behandlere med akutte, alvorlige lidelser. På dette området fungerer skolemedisinen svært godt. Ingen tar med seg barna sine til akupunktør dersom barnet har hjernehinnebetennelse. Min erfaring etter å ha jobbet mange år som fastlege, er at pasientene oftest benytter seg av alternativ behandling for kroniske plager, for eksempel i muskel-skjelettsystemet, hvor vi leger ikke kan tilby gode behandlingsalternativer, sier Ole Petter Hjelle.

KOMMUNIKASJON: Tove Valldal tar seg god tid til å snakke med klientene sine.

Han er av den oppfatning at alternativ behandling tilbyr hjelp som pasienter føler de ikke får etter å ha vært hos autorisert helsepersonell.

– Jeg mener vi leger har mye å lære av alternative behandlere. De har generelt sett bedre tid til pasientene sine, er bedre til å lytte, og flinkere til å møte pasientene på deres premisser enn det vi leger ofte er.

Hjelle er for et samarbeid mellom allmennleger og alternative behandlere, fordi de kan lære av hverandre og skape tryggest mulig rammer for pasientene. Han hevder at den eneste måten å sikre dette på er gjennom regulerte utdanninger.

– **Rapporter fra Danmark** viser at svært få oppsøker alternativ behandling for store, alvorlige plager. De som går har ofte vært i helsesystemet i ett år allerede, og går til alternativ behandling fordi de ikke føler de har fått hjelp i det etablerte helsevesenet, sier Karin Ingebrigtsen, daglig leder ved Institutt for helhetsmedisin (IFH).

IFHs utdanning i soneterapi ble akkreditert av NO-KUT som fagskoleutdanning i 2008.

– Vi har flere klienter som stadig kommer tilbake hit for å få behandling av studentene våre. Og de er jo ikke dumme. De kommer jo tilbake fordi de synes det har en virkning, sier hun.

De fleste som oppsøker soneterapi sliter med muskel- og skjelettplager, fordøyelsesplager, bihuleproblematikk, astma og allergi, eller hormonproblemer. Og de blir bare flere, ifølge Ingebrigtsen.

– Vi opplever at det kommer flere og flere pasienter som ikke føler seg godt nok hjulpet via det etablerte helsevesenet. Dette er ofte pasienter med diffuse plager som det er vanskelig å stille en diagnose til. Flere lider av samfunnsykdommer som følge av stress, dårlig livsstil og dårlig kosthold. Vi ønsker å være et komplementært tilbud, og konkurrerer ikke med det etablerte helsevesenet. Ja takk, begge deler! sier Ingebrigtsen.

Derfor er noe av det viktigste på lærerplanen til IFH å lære studentene når de skal sende klientene videre til allmennlege.

Ingebrigtsen opplever at stadig flere leger anbefaler alternativ behandling til sine pasienter. Men er dette fordi de faktisk tror på at den alternative behandlingen hjelper, eller er det fordi de er overarbeidet?

– Det er vanskelig å si, det er vel en kjent sak at mange leger er overarbeidet. Vi er jo også forskjellige, behandling fungerer ulikt på alle. Med såpass mangelfull forskning som det er på området kan man ikke si sikkert om behandlingen faktisk virker eller om det kun er placebo-effekt. Dette krever mer forskning, noe jeg stiller meg veldig positiv til, sier Ingebrigtsen.

Soneterapeut Tove Valldal er ferdig med å behandle meg. Hun tørker føttene mine og trekker ut de to akupunktur-nålene hun satte i øret mitt. Om behandlingen virket, er ikke godt å si, men jeg føler meg i hvert fall betraktelig mer avslappet etter å ha ligget stille med lukkede øyne og blitt tatt på av varme hender i nesten en time.

BYENS ELDESTA POPQUIZ: Sju lag deltok i den tradisjonsrike popquizen på Skuret denne tirsdagen. Likevel var det ikke nok svarark til alle.

GUBBER, ØL OG SANG

QUIZTESTEN

tekst: Vegard Røneid Erikstad foto: Øystein Grønvold

Ikke la deg skremme av popquiz-traverne på Skuret.
De lar seg fort vippe av pinnen.

I **popquiz lønner** det seg å ha lite hår, en ordentlig øl-mage og være født før 1960. Popquizere er en egen rase i quizverdenen. De ser på oss litt yngre som noen jyp-linger som har forvillet seg inn på deres territorium. Vi skal helst sitte i andakt og beundre deres enorme kunnskaper.

På Skurets popquiz merkes denne holdningen når vi setter oss ned i de slitne skinnsofaene. Mesterlaget Road-horse Blues på nabobordet skuler nedlatende på oss. Det er sjeldent vi har kjent oss så tydelig nedvurdert av noen vi ikke kjenner.

Popkviss på Skuret

??????

1. premie: Heder og ære.

Ølpris: 0,4 Ringnes: 48,- (egen quizpris)

Kreativitet:

??????

Quizmaster: Natanael Waage (det er ny quizmaster hver uke)

Spørsmålskvalitet:

??????

Vanskelighetsgrad:

??????

Quiztype: Popquiz

Vinnersjanser:

??????

Stemming:

??????

Ukens nøtt: Hvilken artist har fødenavnet Antwan André Patton?

Tidligere testet:

Onsdagsquizen på Samfunnet

??????

Grünerløkka-mesterskapet i quiz

??????

Tirsdagsquizen i Bokcaféen

??????

Førsteomgangen består av coversanger der vi skal gjette cover- og originalartist. Andre del er musikk-trivia, mens siste runde er god gammel popquiz, der man er ute etter artist og låttittel. Quizmaster Natanael Waage styrer oss kyndig, men altfor lavmælt gjennom quizen. Det er tydelig at det ligger mye arbeid bak denne popquizen. Waage har funnet frem en rekke godbiter fra musikkhistorien, som for eksempel Kari Bremnes' versjon av Timbuktus «Alla vil til himmelen».

Når fasiten leses opp, fatter nabobordet interesse for oss igjen. De er spesielt lite imponert over at vi ikke kjente igjen stemmen til Smokey Robinson på en Beatles-cover. Selv har de 29 av 30 riktige og virker tilfredse med det. Kanskje hviler de litt for mye på laurbærene i andre omgang, for da er det vår tur til å triumfere. Ikke bare bommer de på døpenavnet til Big Boi, men de glemmer hvilket Knutsen og Ludvigsen-album «Eg ve te Bergen» var en del av. Barnelærdom tenker vi, og jubler demonstrativt høyt.

For å vinne popquizen på Skuret trengs det mange år på baken. Ikke bare er mesteparten av musikken gammel, men spørsmålene er også vanskelige. Likevel er denne popquizen så godt laget at de aller fleste vil kose seg en tirsdagskveld på Skuret. Det er i alle fall fryktelig gøy å sette gamle gubber på plass på deres hjemmebane.

magasin@universitas.no

MAGASINQUIZ

av: Øyvind Bosnes Engen

FOTO: FLICKR / PAUL LOWRY

Kunnskap

- Hvem var den rødgrønne regjeringens første kunnskapsminister?
- Hva heter skolereformen som ble innført fra og med skoleåret 2006/2007?
- Kunnskapsforlaget eies av to andre forlag. Hvilke?
- Kunnskapens vei er en av tre veier man kan følge for å oppnå frelse, ifølge hinduismen. Hvilke er de to andre?
- «Scientia potentia est» skal Sir Francis Bacon ha sagt. Hva betyr det?

- Øystein Djupedal (SV)
- Kunnskapstet
- Gyldenløve og Aschehoug
- Handlingsveien og hengelens vei
- «Kunnskap er makt»

FOTO: HENRIK EVERTSSON

Alternativt

- Hva heter NRK-programmet fra i fjor som gikk alternative behandlingsformer etter i sømmene?
- Hvilken behandlingsform tar sikte på å bekjempe «miasmer» ved hjelp av kraftig fortynnede plantestoffer?
- Hvilket tiår ble kiropraktor en beskyttet tittel i Norge?
- Hva heter skeptikeren bak sitatet: «There is no alternative medicine. There is only medicine that works and medicine that doesn't work»?
- Hvilket lærested er det eneste i Norge som tilbyr bachelorgrad i akupunktur?

- Folketopplivningen
- Homøopati
- 1980-tallet (1988)
- Richard Dawkins
- Norges Helsehøgskole Campus Kristiania

FOTO: FLICKR / WYOMING JACKRABBIT

Kreft

- Hva heter Per Fugellis bok der han skriver om tilværelsen som kreftsyk?
- Hvilken kreftform døde forskeren Marie Curie av i 1934?
- Hvilken institusjon har vært under kreftforskeren Jan Vincents Johannessens ledelse i størsteparten av de siste 30 årene?
- Hvem spilte hovedrollen som kreftsyk med 50 prosent sjanse for å overleve i filmen 50/50?
- Hvilken Hollywood-kjendis opererte nylig vekk brystene for å forebygge kreft?

- Døden, skal vi danse?
- Leukemi
- Radiumhospitalet
- Joseph Gordon-Levitt
- Angelina Jolie

FOTO: FLICKR / LEO REYNOLDS

Politi

- Hvem er Springfields politisjef i tv-serien The Simpsons?
- Hvem skrev dokumentarboka Politi og røver fra 2009?
- Hva står forkortelsen Gestapo for?
- Hva er Twitter-navnet til Oslopolitiet operasjonssentral?
- Hvilket tospann sto bak filmen Team America: World Police (2004)?

- Clancy Wiggum
- Kjetil Østli
- Geheim Staatspolizei (Hemmelig statspolit)
- @oslopolitietops
- Trey Parker og Matt Stone

debattredaktør: **Ingrid E. Daae**
debatt@universitas.no 482 42 240

Frist: **søndag klokka 17**

Legg ved portrettfoto. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innleggene.

IDÉ OG DEBATT

Fredsprosessen i Tyrkia fortjener vår støtte

Internasjonal politikk

Maksut Jan
nestleder i Kurdisk studentforening i Norge (KSFN)

Nyttårsfeiringen til kurdere (Newroz) i år markerte et historisk vendepunkt i kurdernes kamp for demokratisk autonomi i Tyrkia. Vendepunktet ble hyllet av tre millioner kurdere som hadde møtt opp i Diyarbakir for å lytte til et brev som ble lest opp av tyrkiske parlamentarikere fra det pro-kurdiske Fred og Demokrati Partiet (BDP). Titalls millioner av kurdere rundt om i verden fulgte direktesendingen på TV. Brevet var skrevet av Abdullah Öcalan, den fengslede lederen for det Kurdiske Arbeiderparti (PKK).

Abdullah Öcalan er en av grunnleggerne av det Kurdiske Arbeiderpartiet og har siden dets grunnleggelse i 1978 også vært dets ubeseirede leder. Han blir av flertallet av kurdere i Tyrkia ansett som deres politiske leder og har flere ganger tatt initiativ til å erklære ensidig våpenhvile (totalt 7), første gang i 1993. Hver gang nektet den tyrkiske staten å inngå i noen form for kompromisser.

Med vendepunktet den 21.mars 2013, som blant kurdere har fått navnet «prosessen for demokratisk frihet og byggingen av et fritt liv» har Abdullah Öcalan igjen tatt initiativ til å erklære våpenhvile og oppfordret den væpnede vingen til det Kurdiske Arbeiderpartiet, Folkets Forsvarshær (HPG), om å trekke seg ut av Tyrkia og inn til den kurdiske selvstyrte regionen i nord-Irak.

Det er store forskjeller mellom våpenhvilen som ble erklært i år og tidligere våpenhviler. Største forskjellen er at det denne gangen ikke er en ensidig våpenhvile, men en der begge partene har inngått en avtale om en gradvis utvikling av en varig løsning på det kurdiske spørsmålet. Det internasjonale samfunnet er også mer inkludert i prosessen enn noen gang tidligere. Dette ble spesielt lagt merke til da de fleste regjeringer i verden, spesielt i vesten, hyllet prosessen velkommen.

I tillegg at befolkningen i Tyrkia og sivile samfunnsorganisasjoner er inkludert i prosessen er det denne gangen også dannet en kommisjon av «vise mennesker» som består av framtreddende personligheter innenfor akademia, politikk, kultur og media som har tillit blant både det tyrkiske og det kurdiske folket. Kommisjonens oppgave er å samle inn ideer og meninger fra folket og informere dem om prosessen. Sluttrapporten til Kommisjonen forventes å bli levert til den tyrkiske regjeringen om kort tid.

Tilbaketrekningen av PKK-geriljaen er en del av det andre stadiet i en fredsprosess med tre stadier; (1) våpenhvile, (2)konstitusjonell reform, og (3) politiske forhandlinger/normalisering. Tilbaketrekningen har kastet ballen over til den tyrkiske regjeringen som nå er forventet å ta skritt i retning av konstitusjonell reform.

Vi som kurdiske studenter i Oslo støtter opp om fredsprosessen i Tyrkia som Abdullah Öcalan har startet og ønsker at den norske opinion spesielt viser sin støtte til prosessen og støtter opp om demokratiseringen av Tyrkia og kurdernes krav om frihet.

Videre håper vi at både kurdiske og tyrkiske studenter ved universiteter og høyskoler kan stå sammen og støtte prosessen i Tyrkia. Ungdommen er de som vil vinne mest på å se en demokratisk Tyrkia derfor er det også viktigst for oss å vise vår støtte til prosessen.

Innlegget er forkortet og kan leses i sin helhet på Universitas.no

Oslo Freedom Forum misbruker UiOs navn

Navnetyveri

Felleserklæring om bruken av UiOs navn ved utdelingen av «Dictator of the Year»

Ifølge nettsida til arrangementet «Dictator of the Year» er prisen ment for å være et supplement til fredsprisen og utdelt av «the student community of Oslo University». Studentorganisasjonene på Blindern som støtter denne erklæringen er imidlertid uenige i at denne prisutdelingen blir organisert av hele studentsamfunnet eller at den skal gjennomføres på Universitetsplassen. Vi viser også til at på nettsida til arrangementet er kontakt-personene oppnevnt som medlemmer av Senter for Utvikling og Miljø (SUM) og Universitetet. Imidlertid er verken Universitetet eller SUM involvert i prisutdelingen. Vi ser dette som en utnyttelse av Universitetets navn for å legitimere premien som er organisert av enkelte personer med tilknytning til Oslo Freedom Forum (OFF). Vi ser dette som et ledd i legitimeringsstrategien OFF bruker for å etablere seg i fredsrisbyen.

Hvorfor er vi skeptiske til OFF og deres virksomhet på UiO? Oslo Freedom Forum er et årlig arrangement, med Human Rights Foundation og Civita i spissen. OFF har de siste årene forsøkt å etablere seg i Oslo som et forum for menneskerettighetsaktivister. Imidlertid har forumet møtt sterk kritikk fra sivilsamfunnet og politiske partier i Norge. Mye av kritikken skyldes OFFs manipulasjon av menneskerettighetssaker for politiske formål. De har hatt en veldig selektiv vinkling og invitert gjester som passer til deres politiske profil. De har blandet ordentlige menneskerettighetsforkjempere med aktivister involvert i militærkupper i Latin-Amerika. Mye av dette skyldes at Human Right Fundation har vært i spissen for arrangementet.

Human Rights Fundation (HRF) er en USA-basert gruppe som tar for seg menneskerettighetsbrudd, med spesielt fokus på Latin-Amerika. Hvis man følger Human Right Foundations linjer, ender man opp med et snevert syn på menneskerettighetsbrudd i Latin-Amerika. Da er det fort gjort å overse overgrep og trakassering mot protesterende studenter i Chile, Colombia og Mexico eller at den tidligere diktator i Guatemala ble dømt for folkemord for noen uker siden. Med Oslo Freedom Forum har Human Rights Foundation fått en arena hvor de fritt kan definere hvem som er menneskerettighetshelter og -skurker.

Vi ønsker ikke at Universitetsplassen og UiOs navn blir misbrukt av OFF og HRF for å legitimere sin virksomhet i Oslo. Prisen «Dictator of the Year» er organisert av enkelte mennesker som jobber og studerer ved UiO, men er ikke representative for studentsamfunnet i sin helhet. Det har aldri blitt diskutert om prisutdelingen i studentorganene og heller ikke hvorfor dette burde bli gjort i samarbeid med en så kontroversiell organisasjon som OFF.

Dessuten er det manglende åpenhet om hva dette samarbeidet innebærer og hvilken rolle OFF spiller i prisutdelingen. Så lenge prisen blir utdelt i samarbeid med OFF ønsker vi ikke at dette arrangementet blir gjennomført på noen av Universitetets plasser eller anlegg.

Lise Rødland, Attac Blindern, Luis Espinoza, Latin-Amerikagruppene i Norge (LAG) Blindern, Robert Wood, Palestinakomiteen Blindern, Frederick A. Reiersen, SV Blindern, Christine Norheim, Studentenes og Akademikerenes Internasjonale Hjelpesfond (SAIH) Blindern, Reidar Strisland, Rødt Blindern

Pressens privat-problem

Private utdanningstilbud

Christian A. Devron
styreleder ved AMH og professor ved UiO

Utgangspunktet for at det er et privat undervisningstilbud for visse fag er at det offentlige undervisningstilbudet er fraværende eller at det ikke dekker behovet i befolkningen. Jeg har arbeidet ved Universitetet i Oslo (UiO) i 35 år og har en rekke ganger foreslått at UiO skulle utvide sitt studietilbud innen medisin og ernæring fordi behovet i samfunnet er meget stort for denne typen kunnskapen i det moderne Norge. Dersom samhandlingsreformen skal bli noe annet enn politiske slagord må det utdannes mange flere med kunnskap om kropp, helse og levevaner basert på solid biomedisinsk kunnskap. Dette synes ikke det offentlige Norge å ha forstått, heller ikke UiO eller pressen eksemplifisert ved Universitas og Aftenposten. Derfor setter man i gang med friske og sensasjonspregede oppslag om hvor ille dette private tilbudet er.

Etter min mening var det meget fortjenestefullt og forutseende at Atlantis medisinske høyskole (AMH) for cirka 20 år siden startet med et studietilbud innen human medisin og ernæring. For cirka 8 år siden kom jeg inn som styreleder i AMH og min begrunnelse var og er først og fremst at dette er et meget viktig supplement til det offentlige tilbudet, og jeg vil sørge for best mulig kvalitet i de studietilbud som gis. Det er opplagt at ikke alt er optimalt, men det er det da også få ting som er i undervisningssystemet i Norge. Å bygge opp de aktuelle studietilbud er krevende og langsiktig, men min påstand er

at kvaliteten i AMHs undervisningstilbud er blitt mye bedre i løpet av de årene jeg har fulgt utviklingen tett.

Oppslagene fra NOKUT/KD om at en rekke forhold ved undervisningstilbudet ikke er akseptable skyldes først og fremst at NOKUT er blitt mye mer kritiske enn de var få år tilbake. Derfor gir ikke de sensasjonspregede presseoppslagene et balansert bilde av den undervisningsmessige kvaliteten ved AMH.

Det er mulig det er noen som betales for mye for sitt arbeid ved AMH, men det er det så men også i KD, NOKUT og pressen med mye av de ubalanserte påstander som fremkommer, og som kan skade et seriøst undervisningstilbud betydelig uten å måtte stå til ansvar for noe som helst. Det kunne være fristende å peke på at presse og offentlige kontrollorganer har en ubalansert negativ holdning til private undervisningstilbud. Jeg er i første rekke til å forsvare ytringsfrihet og gravende journalistikk, men det må stilles minst like strenge krav til deres arbeid som til private undervisningstilbud. Dessuten hører jeg med til dem som mener at man selvfølgelig skal kunne tjene penger på undervisning på samme måte som man skulle tjene penger på et hvilket som helst annet hederlig arbeid.

Universitas: 22. mai 2013

Tidligere medlem: Øyvind Foss var styremedlem i DNS i 1959, året griseordenen ble innført.

FOTO: HELLE GANNESTAD

Kritisert i 198 av 200 år

Da Universitas inviterte styreformann og en kritiker av Studentersamfundet til å møtes, ble opplysning om Studentersamfundets tilbud like sentralt som argumenter.

Dialog

Kenneth Wangen
Journalist i Universitas

I innlegget «Ordets makt og Grisens avmakt» (Universitas 03.05.2013) etterlyser Øyvind Foss, styremedlem i Det norske studentersamfund (DNS) i 1959, at «de store ideer og politiske debatter må ta tilbake Norges frieste talerstol.» Har vi ikke flere ganger hørt at det politiske engasjementet på Studentersamfundet var så mye større før?

Universitas inviterte til et møte mellom det gamle og det unge, mellom veteranen Foss og nåværende styreformann i DNS, Silje Christine Andersen. Da de møtes forklarer Foss at han ikke nødvendigvis vil tilbake til de ideologisk ladete debattene, men at Samfundet skal drøfte eksistensielle problemstillinger:

– **Hvorfor debatteres** ikke de brennende temaer i vår tid i større grad på Samfundet? Frihet, krig, klima, genteknologi og trusler mot menneskehetens fremtid? Hva tenker studentene om fremtiden? Hvilket menneskesyn har vi i Norge og hvordan fungerer demokratiet?

Andersen møter kritikken med stort engasjement.

– **Debatten på** Studentersamfundet er ikke død. Vi tar opp veldig mange av både de eksistensielle, ideologiske og dagsaktuelle spørsmålene, sier hun og ramser opp ukentlige tilbud som Akademisk vorspiel, Upop-aften og Onsdagsdebatten.

I september planlegges en politisk uke, med blant annet den siste partilederdebatten før valget.

Den nåværende styreformannen kommer også med eksempler på senere tids debatter som har tatt opp eksistensielle problemstillinger.

– Frihet og atomtrusselen er blitt debattert. Den ny-

opprettede foreningen Feministisk forum trekker masse folk til sine samtalekvelder. Og det er alltid rom for å ha flere debatter om slike temaer dersom foreningene, som arrangerer dem, ønsker det. Debattene foregår heller ikke lenger kun på møter eller mellom politiske partier, men mellom mennesker.

Det er særlig forfriskende at Andersen, istedenfor bare å forsvare, faktisk problematiserer tanken om at det politiske alltid har stått så sterkt i Studentersamfundets virke:

– Studentersamfundet i seg selv er ikke politisk, men i enkelte perioder har aktiviteten dreid seg mer om politikk enn i andre perioder. Da har det vært et behov i samfunnet ellers, som har ført til at Studentersamfundet har tatt debatten, sier en historisk bevisst styreformann.

Poenget er det samme som historiker Tor Ivar Hansen kom med på idéhistorisk lunsjseminar 15. mai. Han mente det langt på vei er en myte at debattene på Studentersamfundet i 200 år alltid har stått i forbindelse med en bredere politisk offentlighet.

Allerede i 1815 var det en taler som klaget over at det ikke lenger var samme nivå på aktiviteten i Samfundet som da det ble stiftet bare to år tidligere.

– **Og da Samfundet** ble opprettet i 1813, var ikke det politiske med i det hele tatt. Det handlet mest om broderånd og åndsdannelse, sier Andersen, før hun legger til at Sam-

fundet naturligvis må ha rom for de som vil være politiske.

Dermed blir bevisbyrden lagt over på Foss, som virker litt overrasket over at den unge stiller et så grunnleggende spørsmål ved Studentersamfundets politiske mandat. Ettersom den gamle ikke kommer med noen klar karakteristikk av hvordan dagens Studentersamfund nærmer seg politikken på feil måte, blir den uenigheten man tydelig så tilløp til i innleggene, redusert til et skinn.

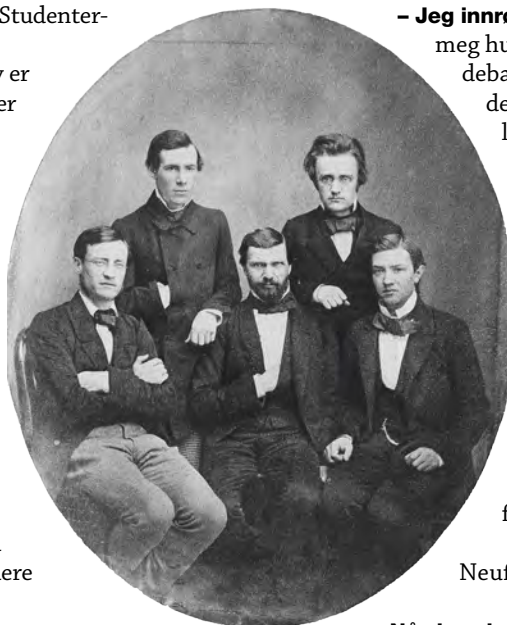
– **Jeg innrømmer** at det er endel som har gått meg hus forbi, og at det gjøres mer på debattfronten enn jeg trodde. Jeg synes det er veldig fint å høre at Andersen legger frem hva som gjøres, sier Foss, som ble fornøyd med å møte en så engasjert styreformann.

Mange av Foss' argumenter blir underveis lagt til side av ham selv, fordi Andersen viser at premissene ikke nødvendigvis passer overens med hvordan Studentersamfundet drives i dag. Dermed er det styreformannen som etterhvert trekker fram en av de største utfordringene for dagens Samfund:

– Å få nok besøkende til Chateau Neuf i en svært mangfoldig tid.

Når hun legger til at det nok er mange som ikke helt vet hva Studentersamfundet gjør i dag, blir det dekkende for store deler av diskusjonen. Om dette er realiteten, bør Studentersamfundet tenke over hva de kan gjøre for å nå ut, og kritikerne bør vite at de kan bli kvitt noen illusjoner om dagens DNS hvis de stikker hodet inn på Chateau Neuf litt oftere.

debatt@universitas.no

ARKIVFOTO: DNS

omverdenredaktør: **Axel Geard Nygaard**
axelgn@universitas.no 906 59 740

OMVERDEN

Rekordmange går ut i vanskelig jobbmarked

KINA: Rekordmange studenter slutfører studiene sine i år, ifølge University World News. Hele 6,99 millioner kinesiske studenter avlegger sine siste eksamener, og skal ut i arbeidslivet. Det er en økning på 190 000 siden i fjor. Dette inntreffer samtidig med at arbeidsløshet blant høyere utdannede fortsetter å være høy i landet.

– Problemet med sysselsetting for studenter med høyere utdanning er spesielt tydelig, sa statsminister Li Keqiang i en tale tidligere denne måneden.

Lokale medier i flere kinesiske regioner har erklært 2013 som det vanskeligste året på lenge for nyutdannede studenter på jobb jakt. Antallet ledige jobber tilgjengelig

FOTO: FLICKR / FRIENDS OF EUROPE

for studenter med universitetsgrad har sunket med 14 prosent.

Får sin første kvinnelige advokat

FOTO: WIKIMEDIA COMMONS

SAUDI-ARABIA: Etter å ha søkt justisdepartementet om godkjenning i tre år, har Arwa al-Hujaili nå blitt den første kvinnelige advokaten i det religiøst konservative landet, melder CNN. Al-Hujaili gjorde ferdig sine jusstudier allerede i 2010, men har først nylig fått tillatelse til å praktisere advokatyrtet.

– Folk forteller meg at jeg er en pionér og jeg føler at jeg må leve opp til deres forventninger, sier al-Hujaili.

Universiteter i Saudi-Arabia begynte å ta opp kvinnelige studenter til jusstudiet for første gang i 2005, men etter endte studier fikk ikke kvinnene tillatelse til å praktisere som advokater. I stedet måtte de jobbe som «juridiske konsulenter». Dette førte til at mange av al-Hujailis kvinnelige medstudenter dro utenlands for å jobbe.

Skremmer vekk internasjonale studenter

STORBRITANNIA: Antallet utenlandske studenter i Storbritannia har sunket med 56 000 siden i fjor, ifølge Times Higher Education. Det er en nedgang på 23 prosent. Samtidig har antallet søknader om studentvisum til landet falt med ti prosent. I januar skrev Universitas om at Storbritannia strammer inn innvandringsreglene, og at dette kunne gå utover antallet internasjonale søkere til landet. Da mistet

fem hundre skoler muligheten til å ta inn internasjonale studenter.

– Et fall i antall internasjonale studenter vil senke kvaliteten på utdanningssektoren i Storbritannia, sier Jo Beall, leder for utdanning og samfunn i den statlige organisasjonen British Council.

Studier er fortsatt, selv etter den dramatiske nedgangen, den vanligste grunnen for innvandring til Storbritannia.

Sannhetsskuddpremi

Protester: Ungdommer fra forskjellige skoler i Manila demonstrerer etter over 60 drap på blant annet advokater og journalister, som skal ha vært politisk motivert. Bildet er fra 2009.

I en brutal virkelighet hjelper det ikke om ytringsfriheten eksisterer på papiret. Journaliststudenter på Filippinene vet at det de lærer på skolebenken ikke nødvendigvis stemmer med verden utenfor.

Filippinene

tekst Benjamin Strandquist
universitas@universitas.no

DAVAO/MANILA (Universitas):

– Filippinske journalister har tre hovedutfordringer, sier Lynda Jumilla.

Nyhetsankeret i TV-kanalen ABS-CBN er første taler på årets Mindanao Media Summit i Davao på Filippinene. Konferansen, som arrangeres årlig med støtte fra flere internasjonale sponsorer, samler håndplukkede journalister og redaktører med et godt rulleblad.

Her diskuterer de utfordringene for pressen i regionen og hører på anerkjente innleggsholdere.

– Lite penger, for dårlig sikkerhet, og generelt for lite formell journalistutdanning, fortsetter Jumilla. Det nikkes fra salen.

Sårbare lokaljournalister

Til tross for at det kan virke som en lite fristende karriere, har de fleste store universitetene en journalistutdanning. Ved University of the Philippines Diliman (UP Diliman) i Manila sitter journalistikkstudentene Meryl Louise Brown og Dexter Cabalza og reflekterer over bransjen de er på vei inn i.

– Mediene framstår som et oligarki. Noen få sitter på toppen og applauderes for sine journalistiske verk, men egentlig er det jo et kollektivt prosjekt å få viktige nyhetshistorier fram. Det viktigste arbeidet gjøres av lokaljournalistene, sier Brown.

Når saker skal dekkes på lokalplan er det naturlig nok lokaljournalistene som rapporterer først fra frontlinjen.

– Lokaljournalistene er medias menneskelige skjold, mener Brown.

Hun sikter til den høye forekomsten av voldsepisoder mot journalister i konfliktutsatte områder, særlig i deler av Mindanao sør på Filippinene. Maguindanao-massakren i 2009 er friskt i minnet, der 59 mennesker, 32 av dem journalister, ble drept i et bakholdsangrep. Konvoien var på vei for å registrere et ordførerkanidatur i forbindelse med valget i 2010, og journalistene skulle dekke seansen. Fortsatt er ingen dømt etter hendelsen.

Kostbart samfunnsoppdrag

Yrkesetikk er sentralt for journaliststudentene på UP Diliman. De anser samfunnsoppdraget sitt som viktig, og sier de ikke har valgt faget sitt fordi de vil bli rike.

– Lønnen står ikke i forhold til risikoene man tar. Skulle jeg hatt en jobb hvor jeg tjente greit med

Økere med nie

FOTO: BIKOY/Flickr

penger hadde jeg skrevet pressemeldinger, jobbet på et kontor eller til og med på et call-senter, forteller Cabalza, som selv er usikker på om han bli journalist.

Trusselbildet i Manila er ganske annerledes enn i provinsene, men Cabalza er allikevel skeptisk på ytringsfrihetens vegne.

– Verken journalister eller medieiere vil ta risikoen med å fornærme viktige maktpersoner. Det får fort konsekvenser, i en eller annen form, sier han.

Tvinges til korrupsjon

Tilbake i Davao er det pause i programmet på Mindanao Media Summit.

Kommunikasjonsrådgiveren Carlos Munda er akkurat ferdig med å tale. Han forteller at journalister ikke bare er sårbare for fysiske angrep, men også for bestikkelser.

– Noen journalister blir truet til å ta imot bestikkelser, andre gjør det frivillig. Og noen skriver saken først og tar betaling etterpå. Da kommer de med avisen sin eller hva det måtte være, viser den fram på kontoret til den eller de som har blitt fordelaktig omtalt, smiler pent og spør hva de synes omtalen er

verdt, forteller Munda.

En gjennomsnittlig journalistlønn ligger på rundt 2000 kroner i måneden, men variasjonen er stor. En lokaljournalist tjener langt mindre enn en journalist i en riksavis. Litt hyggelig omtale av en maktperson mot noen ekstra peso er ikke sjelden kost.

«De som stiller spørsmålene er gjerne de som senere ender opp døde»

Adrian Amatong,
redaktør i Mindanao Observer

Noen journalister forsvaret å ta imot bestikkelser med at de trenger pengene, og at de kan forvalte dem bedre enn personen de kommer fra, forteller Munda.

Integritetens pris

En av journalistene på konferansen er Adrian Amatong, redaktør

i lokalavisen Mindanao Observer. Amatong forteller at lokaljournalister ofte må ta et valg: Å beholde sin integritet, eller å leve trygt.

– Det er mange drap i provinsen jeg kommer fra. Grunnen til at folk blir drept er at de tar standpunkt mot visse politiske aktører som driver med åpenbare lovbrudd som stemmekjøping og korrupsjon, sier han.

Penger som forsvinner er et farlig tema.

– Provinsene har kjempebudsjetter, men fortsatt ser du ingen konkrete prosjekter iverksettes for å bedre levekårene for folk. Det er mange fattige. Hvor blir da pengene av? De som stiller slike spørsmål er gjerne de som senere ender opp døde, sier Amatong.

Han mener at mange journalister derfor tyr til å skrive om hyggelige og harmløse ting framfor å fokusere på de virkelige samfunnsproblemene.

– Alle som snakker fritt er potensielt i fare. Derfor kan det også være utrolig vanskelig å dekke viktige saker, rett og slett fordi ingen vil uttale seg om dem, forteller Amatong.

Duell: Lisa Cooper og Ken Burton diskuterer hvordan utdanningskrisen i USA skal løses.

Utdannet gjeldsslave

Amerikansk studiegjeld når stadig nye høyder. En alvorlig utdanningsboble er i ferd med å bygge seg opp, mener økonomiprofessor.

USA

tekst Sunniva R. Skjeggstad
sunnivrs@universitas.no
foto Skjalg Böhmer Vold

I USA har prisen på utdanning nådd nye høyder, og gjennomsnittssamerikaneren skylder over 25 000 dollar i studielån. I et land der mer enn 12 millioner mennesker er arbeidsløse, sliter mange nyutdannede studenter med å betale tilbake gjelden sin, sier leder for Republicans Abroad Norway, Ken Burton.

– Obama har en «loan forgiveness»-plan, men det er omtrent 5,5 millioner hovedfagsstudenter, og vi trenger 12 millioner jobber. Problemet er altså ikke at for mange utdanner seg, men at Obama-regjeringen ikke har skapt nok arbeidsplasser, sier republikaneren til Universitas.

Utdanningsboble

Siden 2001 har prisen for å gå på college økt med 63 prosent. I tillegg har bankene jevnlig hevet taket på studielånet. Dette har ført til at studentene kan låne mer penger enn tidligere, men samtidig må de betale mer for utdanningen. Amerikanske studenter sliter med en samlet studiegjeld på én trillion dollar.

Karl Ove Moene, professor i samfunnsøkonomi ved Universitetet i Oslo, mener studievalget gjør at studenter utdanner seg til arbeidsløshet.

– Alle velger utdanning som i utgangspunktet gir høy lønn, men så blir lønnen lavere fordi alle konkurrerer om de samme jobbene. Når mange tar utdanning, blir det ikke noen stor premie for de som tar utdanning, forklarer han.

Ifølge Moene øker gjelden, studieavgiftene og avkastningen på utdanning i omtrent samme takt. Dersom utdanning viser seg å gi mindre avkastning enn forventet kan vi snakke om en utdanningsboble, mener han.

– Avkastningen avhenger

blant annet av at alle tror at lønnen skal øke. Ettersom alle tror at den øker i framtiden, ansettes mange med høy utdanning nå, slik at lønnsutgiftene går opp. Boblen sprekker når avkastning på utdanning er mindre verdt enn gjelden og studie-kostnadene, sier Moene.

Kvalifikasjonene studentene har tilegnet seg under studietiden, kan således bli mindre verdt enn pengene de brukte på å få dem.

Uenighet om løsning

Nesten halvparten av alle nyutdannede studenter er enten arbeidsledige eller ansatt i yrker som ikke krever høyere utdanning. Det har ført til at stadig flere studenter ikke tjener nok til å betale tilbake lånene sine. USA

risikerer derfor at en hel generasjon sitter igjen med en studiegjeld som, i følge nyhetsnett-sida Truthout, må betale renter på mellom 76 og 82 cent på hver dollar de skylder.

Karl Ove Moene,
samfunnsøkonom

Lederne i henholdsvis Democrats Abroad Norway og Republicans Abroad Norway beskriver situasjonen som

problematiske, men de ser forskjellige løsninger på problemet.

Demokraten Lisa Cooper er enig med republikaner Ken Burton i at det må skapes flere jobber, men hun legger vekt på at det er mer enn jobber som trengs.

– Vi må gjøre det lettere for unge mennesker som ønsker å studere. Kostnadene stiger til værs. De dramatiske økende studiekostnadene gjør situasjonen enda vanskeligere for studentene, sier Cooper.

Ken Burton mener utdanning fortsatt har høy verdi.

– Statistisk sett tjener du mer hvis du har høyere utdanning, selv under en finanskrisen. Når økonomien stabiliserer seg har de med collegeutdanning også flere muligheter enn de som kun fullfører videregående. Alt i alt er det tilbud og etterspørsel som avgjør hvilke studier som lønner seg, sier han.

«Lønnen blir lavere fordi alle konkurrerer om de samme jobbene»

kulturredaktør: **Are W. Sandvik**
are.sandvik@universitas.no 415 22 929

reportasjeredaktør: **Astrid Karstensen**
a.j.karstensen@universitas.no 477 52 707

KULTUR

Tøyen blir museum- og vitensenter

FLYTTETID: Tirsdag ble det klart at det nå er flertall i bystyret for å kunne vedta flytting av Munch-museet, og dermed også for en storsatsning på Tøyen som område. Det innebærer blant annet opprettelsen av Tøyen Vitenpark, som skal bestå av Botanisk hage og museene til Universitetet i Oslo (UiO), i tillegg til et nytt vitenskaps-

museum. VG Nett skriver at partiene som nå er enige også ønsker å gå i dialog om å flytte Teknisk Museum til samme sted. Saken skal behandles i bystyret 5. juni. I tillegg er det ønske om å oppgradere Tøyen skole, og gjøre den til en utvidet kulturskole, blant annet i samarbeid med UiO, som skal stå for den pedagogiske styrkingen.

Fly, lille pingvin

EVOLUSJON: De er himla søte, de svømmer raskt, og har inntatt mang en animasjonsfilm. Men fly kan de altså ikke. Hvorfor kan ikke pingviner fly? Fordi de måtte tilpasse seg havet i større grad, ettersom det var der maten lå, konkluderer en ny studie publisert i Proceedings of the National Academy of Sciences i mai. Pingvinenes forfedre hadde vinger som kunne fly, og det ser ut som det er noe pingvinene har «valgt bort» mot å kunne svømme, skri-

ver Forskning.no. – Pingvinene måtte redusere størrelsen på vingene, eller få større vinger, for å forbedre dykkeegenskapene. Begge mulighetene gjorde det å fly umulig, sier Robert Ricklefs ved Universitet i Missouri – St. Louis, til tidsskriftet Nature. Forskerne bak studiet har sett på flere nålevende sjøfugler, blant annet lomvi (Uria aalge), som har mange likhetstrekk med pingvinen, og tror den kan være nær å miste flygeevidene for godt.

UKENS DIKT

av: Ole-Petter Arneberg

Lonely rolling star

jeg måtte vekk fra datamaskinen og hadde forberedt meg på en joggetur, men da jeg satte foten utenfor døra festet dagens avis seg fast, jeg hinket bortover gangen og prøvde å rive den løs fra sålen, men da satte hånda seg fast, jeg snublet over og rullet nedover gangen, over min homofile nabo som har sagt han vil ha surrogatbarn, han klistret seg på meg og sammen rullet vi nedover trappene, helt ned i første etasje og ut på gata, hvor en mann stod ved siden av en vaskemaskin, både han og maskinen ble med videre over et veiskilt og jeg manøvrerte oss inn på fortauet, hvor et flertall mennesker ble med; et par med barnevogn, en eldre mann, flere venninnepar, joggere; helt til jeg styrte unna en liten jente og ut i veibanen hvor en scooter, så bil etter bil og en lastebil klebte seg fast til dette som ble større og større, en viltvoksende ball som tok til seg dem som ventet på trikken og skuret og selve trikken som kom kjørende, en buss som kom etter, inn i parken full av gress og blomster og duer og ender, busker og trær, en liten bro som ble med mens vi passerte over den, hvordan får vi stoppet, ropte folk mellom seg, og jeg satte kursen mot en bakke for å bremse, men vi rullet bare tilbake dit vi kom fra, og nå fikk små hus feste, jeg mistet kontrollen fullstendig og bygningene tok tak, vi vokste så fort at hele byen kom med, etterlot kun jorda under oss, ned i havet hvor fisk og planteliv langs bunnen kom med, over til nye land, kontinenter og til slutt en hel verden samlet i en så kaotisk ball at jeg ikke skjønnte en dritt.

Skånsom behandling: Vikingsamlingen står i fare for å gå tapt rett foran Torunn Klockernes' øyne.

Vikingskipen

Universitetsmuseene har fått kraftig kritikk for dårlig bevaring av sine historiske samlinger. Nå står nasjonalskattene i Vikingskiphuset i fare for å rase sammen.

Konservering

tekst Marius Prytz
foto Hans Dalane-Hval

Torunn Klockernes, konservator på Vikingskiphuset på Bygdøy, viser stolt fram en liten trebit. Uten videre forklaring minner den mest om grillkull. Det råtnede treverket utgjør en brøkdel av en gjenstand fra Oseberg-funnet, og ser ikke uten videre ødelagt ut.

Men under overflaten symboliserer trebiten et stort og voksende problem: Noen av våre viktigste nasjonalskatter, Ose-

berg-samlingen, står i fare for å falle fra hverandre.

– Det kan være vanskelig å forestille seg at det er et problem, for det ser jo helt fint ut. Man ser ikke alltid problemene fysisk, men sprekker utvider seg, hulrom blir større og metallskruer løsner. Det verste vil bli at gjenstandene raser sammen, sier Klockernes.

Vikingskipene tåler ikke lenger lokalene på Bygdøy, og tilhørende nasjonalskatter står i fare for å spise seg selv opp.

Usynlig problem

Vikingskiphuset på Bygdøy tilhører Kulturhistorisk museum,

som er underlagt Universitetet i Oslo (UiO). Det var et av flere universitetsmuseer som i 2002 fikk massiv kritikk fra Riksrevisjonen, for manglende sikring og bevaring av norsk kulturarv. Museene ble forpliktet til å sette i gang omfattende redningsprosjekter.

Tilstandsrapporten for høyere utdanning i 2013 pekte på større forbedringer og har på flere områder friskmeldt museet. Det ble likevel brukt mye plass på å beskrive tilstanden til Oseberg-samlingen på Vikingskiphuset.

Prosjektet som skal redde vikinggjenstandene har fått tittelen Saving Oseberg. Med sine 20

Fra Oseberg-graven: Trebiten spiser opp egen struktur etter at bevaringsteknikken fra 1906 slo feil.

Sykmeldt nasjonalskatt: Turistene som omringer vikingskipet utgjør en reel trussel bare med støvet de tar med seg inn.

Universitetsmuseene

- Universitetsmuseene i Norge har omlag 17,5 millioner objekter i samlingene sine.
- Kulturhistorisk museum i Oslo, som er underlagt Universitetet i Oslo, har alene 1,7 millioner objekter.
- I 2012 var det totale besøket over 1,5 millioner mennesker.

Optimistisk: Torunn Klockernes vil hindre at Oseberg-samlingen bryter seg selv ned.

es siste håp

års erfaring som konservator er Klockernes leder for prosjektet, som har fått bevilget 30 millioner kroner over statsbudsjettet og 10 millioner i støtte fra UiO.

– Jeg vet ikke om vi vil lykkes. Vi skal tross alt komme fram til en konserveringsmetode som ennå ikke finnes, sier Torunn Klockernes.

Gal metode

Da Klockernes senere viser oss funnene på Vikingskiphuset, virker bekymringen grunnløs ved første øyekast. Sleder og kister står utstilt bak glass, Oseberg-skipet ruver med sin stolthet.

For å se problemene må vi ta av turistbrillene.

Klockernes forklarer at måten gjenstandene er satt sammen på, ironisk nok også er grunnen til at de i dag faller fra hverandre. Hun gir bevaringsteknikken fra

1906 skylden for at det står dårlig til i dag.

– Etter femti år har det vist seg at datidens metode ikke fungerte i det hele tatt. Nå er gjenstandene i ferd med å bryte sammen blant annet fordi de ikke kan bære sin egen vekt, forklarer prosjektlederen.

«Vi skal tross alt komme fram til en metode som ennå ikke finnes»

Torunn Klockernes,
konservator og prosjektleder

Alunkonservering var datidens fremste metode, hvor ønsket var at et støttende middel skulle trenge inn i treets struktur.

– Metoden vi kommer fram til, må sikre at dette ikke gjenstår seg. Det som skal redde gjenstandene skal ikke bare forholde seg til det nedbrutte treverket, men også til lim, lakk og skruer. Vi har ikke bare å gjøre med tre lenger, men gjenstander satt sammen av flere tusen små biter, fortsetter hun.

Når forskning slår feil

Bevaringsprosjektet på Bygdøy ble formelt satt i gang i mai, og står i dag med blanke ark. Det finnes nemlig ingen konserveringsteknikk som er i stand til å hindre nedbrytningen. Det er en risiko for at heller ikke forskningsprosjektet vil forbedre situasjonen.

– Kan vi forvente at prosjektet finner en løsning?

– Jeg er optimistisk når det gjelder å få større kunnskap, men forskningen kan man ikke styre,

selv om man skulle ønske det, sier Klockernes.

Millioninvesteringen Saving Oseberg kan altså ende i fiasko.

– Impliserer den høye bevilgningen et krav om gode resultater?

– Bevilgningen er vi veldig glade for, men det er fortsatt et lite beløp om man ser fram i tid. Ansatte skal betales, og teknologi skal kjøpes inn. Vi står ovenfor et enormt komplekst problem, som krever grunnforskning på hvert område. Det er ikke bare ett problem, men flere problemer knyttet til hvert problem.

Klockernes påpeker at bevilgningen kommer i seneste laget.

– Hvorfor har det vært vanskelig å få støtte til å redde noen av Norges fremste nasjonalskatter?

– Konserveringsfaget faller vitenskapelig mellom to stoler. Vi undersøker hva gjenstandene består av, har vært brukt til og deres historiske betydning, som

i en humanistisk tradisjon. Men disse skal også bevares, blant annet ved hjelp av kjemiske prosesser, og her er faget nærmere det naturvitenskapelige feltet. Det viser seg at den tverrfagligheten universitetene fremmer som et gode, også gjør det vanskelig å motta bevilgninger, sier Klockernes.

Prestisjefyllt

Prosjektlederen er klar over at det ligger mye prestisje i bevaringsprosjektet, og kjenner på forventningspresset. Intet mindre enn en rekke nasjonalskatter står i fare for å gå tapt. Hun er optimistisk for prosjektet, men tør ikke feire noe på forskudd.

– Kan dette bli et høydepunkt i forskerkarrieren?

– Det får vi se etter prosjektet, avslutter Klockernes.

marius.prytz@universitas.no

Tomt: *Star Wars*-maraton under eksamenstiden ble ingen suksess.

Glissen stjernekrig

Med en budsjetttramme på godt over 100 000 kroner ønsket Det Norske Studentersamfund velkommen til et unikt *Star Wars*-maraton før helgen. Det eneste som uteble var publikum.

Studentersamfundet

tekst Are W. Sandvik
foto Jørgen Kvalsvik

Torsdag og fredag forrige uke var det duket for en av studentoslos storsatsninger for våren, nemlig maratonvisning av den episke dobbeltriologien *Star Wars* i Storsalen på Chateau Neuf. Arrangementet var planlagt et halvt år i forveien, og skulle ha plass til 1005 sittende filmentusiaster.

Men på dagtid, i en periode som er eksamenstid for mange, var oppmøtet på arrangementet svært glissent.

Besøkende Universitas har snakket med, anslår at det aldri var mer enn 100 publikummere fredag, og litt i overkant av 30 torsdag.

– Det er klart det kunne vært flere, men slikt hender jo på alle mulige arrangementer. Av og til lager vi en bra fest eller booke det kuleste bandet i verden, men så finner ikke folk ut av det før etterpå, forteller arrangementsansvarlig ved Det Norske Studentersamfund (DNS), Bjørn Torjus Hanssen.

Under kostnadsrammen

Ifølge DNS er det foreløpig ikke tallfestet nøyaktig hvor mange som kjøpte billett til *Star Wars*-arrangementet. Men at det lå godt under forventet besøkstall bekreftes av Karl Olav Fostervoll, daglig leder av Chateau Neuf Servering AS (CNS). Selskapet drifter Chateau Neuf og godkjente budsjettet til *Star Wars*-maratonet.

– Vi havnet på litt under 100 000 kroner, som var kostnadsrammen vi hadde i tillegg til noen støtteordninger. Pengene dekket rettigheter til filmene og en del andre ting. Støtteordninger fikk vi også for eksempel da Martin Sheen var her, som forøvrig heller ikke var noen økonomisk suksess, men et veldig godt arrangement, sier Fostervoll.

Dersom 50 personer kjøpte

todagersbillett til medlemspris, 250 kroner, og 50 personer kjøpte dagsbillett til medlemspris, 150 kroner, ga det totalt 20 000 kroner i inntekter. Med en kostnadsramme på i overkant av 100 000 kroner, gikk arrangementet altså med et solid underskudd.

Det er Chateau Neuf Servering som vil sitte igjen med dette underskuddet. Men Fostervoll er ikke bekymret over det dårlige oppmøtet.

– Dette var et arrangement vi valgte å satse på i forbindelse med jubileet, og utgjør en svært liten del av vår totale økonomi. At det kom litt færre enn forventet kommer ikke til å påvirke framtidige arrangementer, forteller Fostervoll.

Foreningssamarbeid

Foreningen Cinema Neuf på Samfundet var med og arrangerte filmmaratonet, som også inkluderte en *Star Wars*-diskusjon med filmeksperter Mikal Olsen Lerøen og Brita Cappelen Møystad. Konserthforeningen Betong arrangerte konserter og BokCaféen quiz.

– Vi er veldig takknemlige for at CNS ville støtte opp om dette, og er godt fornøyd med både avviklingen av arrangementet og vår egen innsats i promoarbeidet, forteller leder i Cinema Neuf, Helene Aalborg.

Star Wars er en av historiens største filmklassikere. Det var første gang i norgeshistorien at alle seks filmene ble satt opp sammen.

– Vi jobbet med det et halvt år i forveien. Det var litt få publikummere der, men det var tross alt på to hverdager før eksamen. Neste gang satser vi på at resultatet blir bedre, sier Aalborg.

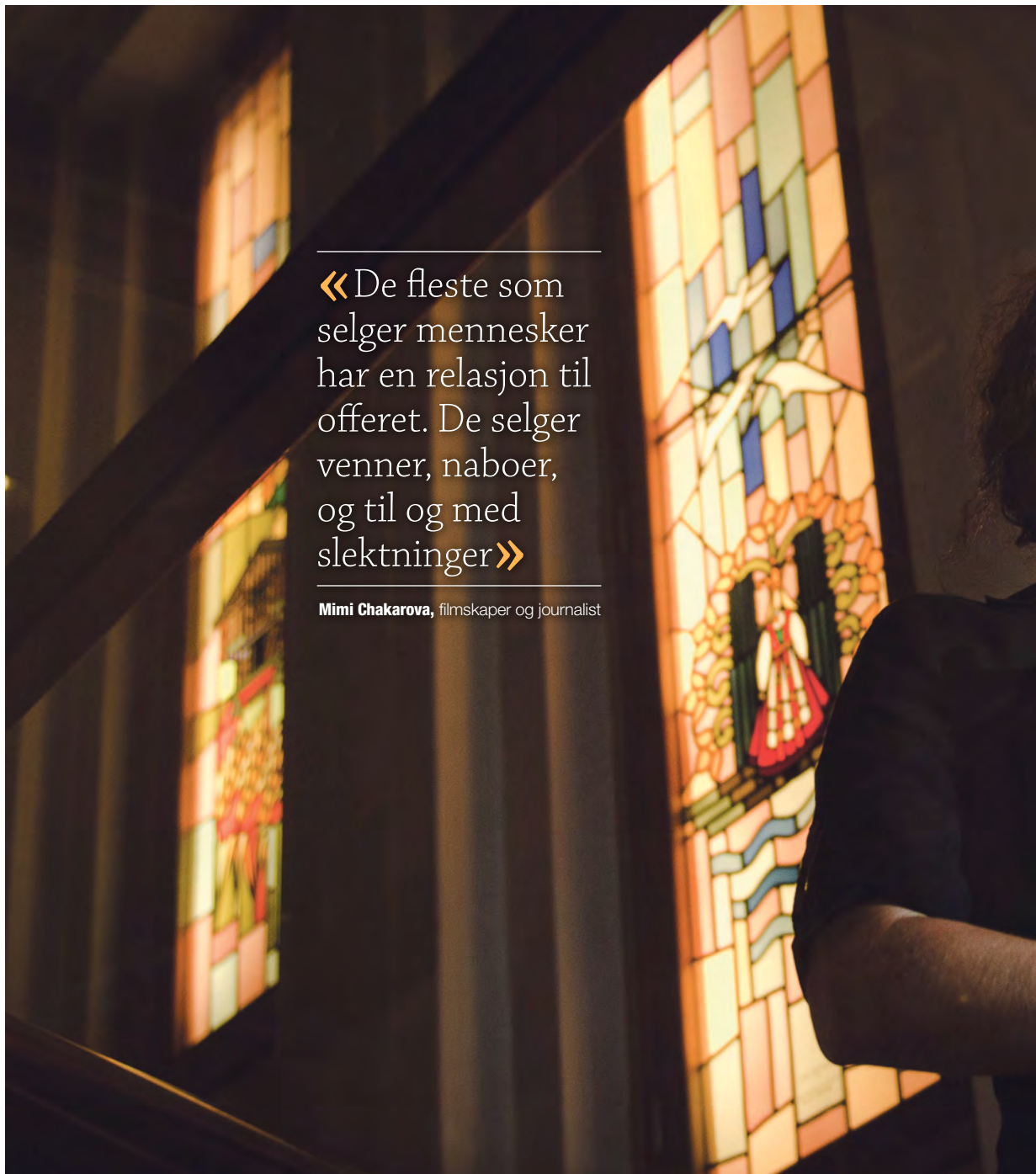
– Kunne dere i stedet arrangert dette før eller etter eksamensperioden?

– Vi tenkte på det, men det som var grunnen var at vi måtte finne dager når huset var ledig. Da måtte vi slå til når det var tilgjengelig.

arews@universitas.no

«De fleste som selger mennesker har en relasjon til offeret. De selger venner, naboer, og til og med slektninger»

Mimi Chakarova, filmskaper og journalist

Journalist kamuflert som prostituert: 22. mai hadde Mimi Chakarova premiere på filmen om sextrafficking. Selv etter ti års arbeid med filmen blir hun fortsatt sjokkert over sexslaveriet.

Sexindustriens

Hva får et menneske til å gå undercover som prostituert og bruke ti år på en dokumentar om sexslaveri? For Mimi Chakarova var det tanken på at det kunne vært henne.

Prostitusjon

tekst Jenny Dahl Bakken
foto Øystein Grønvald

Året er 1991. Sovjetunionen faller, den kalde krigen er over. Et fattig og kaotisk Øst-Europa står igjen. 14 år gamle Mimi og moren hennes bor i en liten landsby i Bulgaria. De blir ikke værende for å se landets overgang til et demokrati. I stedet drar de til USA, mulighetenes land på den andre siden av jorda.

Ti år senere bestemmer fotjournalisten Mimi Chakarova seg for at hun vil grave seg inn i sexindustriens bakside: Traficking.

– Hvis jeg hadde hørt på tilbagemeldingene fra folk rundt meg, ville jeg aldri ha gått i gang med dette prosjektet. Folk sa jeg aldri ville få noen til å snakke, at

det var farlig å gå inn i miljøet. Men jeg ga meg ikke, sier hun.

I arbeidet møtte bulgareren unge jenter på sin egen alder fra hjemlandet, til og med fra samme område hun selv flyttet fra. De ville komme seg vekk fra landsbyen, da de havnet hos menneskehandlerne, ofte med et løfte om jobb.

Tanken på at det kunne vært henne, var det som drev Chakarova.

Vil nå ut til potensielle kjøpere

Resultatet etter sju år i felten og tre år med produksjon heter *The Price of Sex*.

– For meg spiller tittelen først og fremst på prisen jentene som må betale for at andre kan få nytelse og tjene penger. Men det er også flere grunner til at jeg valgte den tittelen. Sex selger, sier Chakarova, helt uten ironi.

Hun forteller at mange av dem som ender opp på nettsiden hennes (priceofsex.org, journ. anm), søker etter porno. Slik når hun ut til dem som vanligvis ikke nås av dokumentarfilmskaperne.

– Det er dem jeg ønsker å nå. De som kjøper sex, som bidrar til å holde industrien i gang.

Kamuflert som prostituert

Noen av dem er med i filmen, men først og fremst er filmen av og for de prostituerte. Det krevde mer av Chakarova enn hun hadde forventet.

– Jeg begynte bare med å intervju tidligere og nåværende prostituerte, men få ville snakke foran kameraet. Hvis jeg skulle få tilliten til disse folka, måtte jeg inn i miljøet selv.

Hun poserte som prostituert i flere år. Sakte, men sikkert fikk hun dem til å snakke. Først de prostituerte. Så kundene deres.

sanne ansikt

Og helt til slutt, bakmennene – menneskehandlerne. De er både menn og kvinner, mange av dem også unge, som jentene de selger, forteller Chakarova.

– Jeg ble så sjokkert over kynismen i det. De fleste som selger mennesker har en relasjon til offeret. De selger venner, naboer, og til og med slektninger. Jeg forstår ikke hvordan man kan gjøre noe sånt mot noen man kjenner, sier hun.

Hun brukte flere år i felten, uten sikkerhetsnett. En telefon til en kjenning nå og da var den eneste kontakten hun hadde med omverdenen.

– Da jeg forsvant inn i den industrien måtte jeg kutte alle bånd. Jeg kunne aldri garantere hvor jeg ville være fra en time til en annen, og jeg måtte være ekstremt forsiktig for ikke å bli avslørt. Jeg visste at jeg kunne bli kidnappet, og i løpet av noen timer være neddøpet og i et annet land, som en av sexslavene, forteller Chakarova.

Provosert av luksusprostituerte

Chakarova har fått med seg den seneste, norske debatten om luk-

susprostituasjon, som også har vært omtalt i Universitas. Hun er ikke imponert.

– Skal jeg være generøs vil jeg si at luksusprostituerte representerer ti prosent av prostituerte, men sannheten er vel at de representerer nærmere to-tre prosent. Men ressurssterke folk er de som blir ansiktet til de prostituerte i media, sier hun.

I filmen møter vi prostituerte som har hatt kunder i aldersspennet 12–83 år, jenter som trodde de skulle jobbe som servitører, som har opptil 50 kunder hver dag.

Mange av dem aner ikke at de kommer til en prostituert utsatt for trafficking, ifølge Chakarova. Hun håper filmen kan få folks øyne opp for at det som ser frivillig ut, ikke alltid er det.

– De må skaffe kunder for å betale menneskehandleren. Ofte ser det ut som en helt vanlig sexhandel. De færreste traffickingofre er bundet fast eller ser tvunget ut på andre måter.

– Reduseres til ingenting

Ofte fratas de papirene sine, så de ikke vet hvordan de skal komme seg vekk. De bankes opp, slik at de

skal skremmes til å adlyde. Trusler om vold mot familie og venner hvis de ikke oppfører seg, er ikke uvanlig, forteller Chakarova. Alt for å bryte dem ned så de ikke tør å gjøre motstand mer.

– På mange måter tror jeg det er noe av det absolutt verste man kan gjøre mot et menneske: Å frata dem menneskeligheten på den måten, å redusere dem til ingenting og selge dem for sin egen profitt, sier Chakarova.

Selv om hun understreker at de fleste prostituerte ikke er traffickingofre, mener Chakarova likevel at de to tingene i grunn er to sider av samme sak, med et felles utgangspunkt: Tanken om at det er greit å kjøpe andre mennesker for sin egen nytelse.

– Mange begynner som prostituerte allerede mens de er barn, helt ned i 12–13-årsalderen. De fleste som prostituerer seg er økonomisk desperate og gjerne rusmisbrukere. Fellestrekkene er at de kommer fra ødelagte og voldelige familier eller forhold. Det er ikke et valg man tar hvis man har andre muligheter.

jennydb@universitas.no

MIN STUDIETID

tekst: Mia Caroline Bratz
foto: Jørgen Kvalsvik

HVEM: Flu Hartberg

STUDERTE: Tegning, bilde, Høgskolen i Telemark (1998–1999), Strykejernet kunsthøgskole (2000–2001) og illustration, University of Central England (2001–2002)

AKTUELL MED: Tegneseriestripa *Fagprat* i Dagbladet og serien *Høssing kommune* på NRK nett-TV.

Skjenket av lærerne

– Jeg har alltid visst at jeg skulle bli tegner. Mora mi har vært ganske engstelig for det. Hun ville helst at jeg skulle bli formingslærer.

Flu Hartbergs første møte med studenttilværelsen – nesten et tiår før vi kunne lese *Fagprat*-stripen hans i Dagbladet – var på Notodden. Hartberg visste ikke at studiet, som moren hadde funnet for ham, egentlig var et påbygningsår for formingslærere. Han fant seg en liten studenthybel, og dro til Oslo i helgene for å være med kjæresten. Utelivet på Notodden var litt avskrekkende for den nyinnflytta studenten.

– Greia er at rånerne hata oss studenter. Det var full krig. En gang satt vi inne på hybelen til en venn og spilte gitar og drakk. Da var det noen rånere som banka inn døren og skulle banke oss opp. Så kommer han ene med kniv...

–...?

– Det er helt sant. Jeg stod der med langt hår, og holdt gitaren opp som et skjold. Det må ha sett veldig symbolsk ut.

Det hele endte med bare et lite hull i gitaren, og etter ett år flyttet Hartberg tilbake til Oslo – for å begynne på Strykejernet. Han visste ikke hva det var, heller, bare at det hadde noe med tegning å gjøre. Under åpningsdagen stod det sprit på bordet, og lærerne ropte: «Vi skal lære dere å feste!».

Han ble plutselig del av en mikroversjon av Oslos kunstermiljø, der det florerte av kunstnervyer. Selv var han blant de streite illustratørene, og jobbet beinhardt.

– Strykejernet var en åpenbaring. I åpningsstalen sa lærerne at det var bare én av ti av oss som

kom til å klare oss. Da tenkte jeg: «Jess, det er nå det gjelder». Vi stod fritt til å disponere tida vår. Vi som var gira og var på skolen hele døgnet, vi ble noe. De som ikke gadd, falt fra. Det var brutalt, men en deilig følelse av å bli voksen.

Hartberg blomstret som kunstner på Strykejernet («time of my life, liksom»). Likevel sluttet han etter ett år, da han kom inn på Central University of England i Birmingham. Det viste seg å være en tabbe.

– Det var en drittskole, og faglig helt pyton. Jeg var klar for verden. Da jeg kom dit følte at

jeg var tilbake igjen på tegning, form og farge på videregående. Vi satt og tegna kopper og kar.

Og Birmingham...
– En forvokst liten drittby. Kjipte folk, jævlige uteliv. Og de engelske jentene skulle ut med korte skjørt uansett hvor kaldt det var.

Jeg satt for det meste på hybelen og tegna. Da hadde jeg akkurat begynt i tegneseriekollektivet Donergy, og følte alt skjedde i Oslo.

Hartberg hentet ikke mange gratispoeng som ung og lidenskapelig illustratør. Tegning var ikke noe fluepapir på studiene.

– Det funker ikke. Dessverre. Det er egentlig veldig kjipt.

– Du har aldri prøvd å tegne skisser av jenter du liker?

– Joda. Men det er heller sånn at de synes det er creepy. De jeg har møtt, har ikke syntes noe særlig om det.

Ett tips har han likevel til aspirerende tegnere:

– Du må satse alt, eller falle fra. Det handler om lidenskap og drithard jobbing.

miaabr@universitas.no

Uenig: Professor i nordisk språk og litteratur, Jan Erik Faarlund er svært misfornøyd med de nye prioriteringene til styret ved Humanistisk fakultet på UiO.

Forsker på norsk – må publisere på engelsk

Nye forskningskriterier ved Det humanistiske fakultet belønner publikasjoner som er skrevet på et ikke-skandinavisk språk. Selv om du forsker på nordisk.

Språkbråk

tekst Peter Tryggstad
foto Jørgen Kvalsvik

– Dette blir helt tullete! Her er det en total misforståelse av hva internasjonalisering er for noe. Det virker som det hersker en primitiv forestilling om at alt som publiseres, må publiseres på engelsk, sier Jan Terje Faarlund, professor i nordisk språk og litteratur.

Han reagerer på de nye prioriteringskriteriene som ble vedtatt av fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet (HF) ved Universitetet i Oslo 12. april.

De nye kriteriene (se faktaboks) bestemmer hvilke forsknings- og utdanningsmiljøer som skal prioriteres – og nedprioriteres.

Et av kriteriene, «internasjonalisering», prioriterer forskningsmiljøer hvor to av tre publikasjoner gjøres på ikke-skandinaviske språk.

Det gjelder også studier av nordiske språk.

– Det sentrale poenget må jo være om forskningen blir lest i andre land, av forskere innen samme fag. Jeg forstår faktisk ikke hvorfor det er mer internasjonalt å publisere på japansk i Japan enn på norsk i Norge, sier Faarlund.

Ikke flere lesere

Professor Marianne Egeland, også professor i nordisk språk og litteratur, mener at å publisere forskning på andre språk enn de skandinaviske ikke nødvendigvis betyr at flere leser det.

– Det medfører ikke nødvendigvis riktighet at flere leser forskningen, og en må framskaffe tall for å bevise en slik antagelse. Her slenger man om seg med klisjeer der «internasjonalisering» bare betyr «utlandet».

«Her slenger man om seg med klisjeer der «internasjonalisering» bare betyr «utlandet»»

Marianne Egeland, professor i nordisk språk og litteratur

Egeland har selv erfaringer med å publisere på andre språk enn norsk og mener dette kan ha negative konsekvenser.

– Hvor samfunnsøkonomisk riktig er det å bruke millioner på publiseringsstøtte, oversettelser og manusbearbeiding av halvdårlig engelsk hvis man bare får marginalt flere lesere, eller kanskje til og med færre, spør Egeland.

Vedtaket kan omgjøres

Dekan ved HF, Trine Syvertsen, er klar over mange av de ansattes synspunkter.

– Prioriteringer er ikke smertefrie, men vi må prioritere for å drive virksomheten. Det har nå blitt nokså klare kriterier som styret har vedtatt, og det eksisterer varianter av dette på andre fakulteter, forteller Syvertsen.

– Har dere misforstått internasjonalisering, når nordisk forskning må publiseres på ikke-nordisk?

– Jeg har også lest denne kritikken. I vårt saksnotat til fakultets-

styret skrev vi at nordiskfaget stod i en særstilling. Jeg har likevel forståelse for at styret var skeptiske til å unndra noen fag fra kravet om publisering på ikke-nordiske språk. Det er viktig at kriteriene for å bli prioritert oppfattes som rettferdige blant de andre fagmiljøene, sier Syvertsen.

– *Publisering på norsk i norskfaget, er jo det samme som å publisere på tysk i tyskfaget. Vil likebehandling av de nordiske miljøene egentlig føre til forskjellsbehandling?*

– I den videre debatten i fakultetsstyret vil spørsmål av denne type bli diskutert. Det er likevel viktig at alle gjør en innsats for å nå ut internasjonalt, sier hun.

– Kan vedtaket reverseres?

– Fakultetsstyret kan alltid endre sine vedtak. Etter sommeren skal vi ha en bred høringsrunde. Da kan miljøer som er kritiske argumentere for dette.

Håper på løsning

Flere av de ansatte på HF håper nå at styret vil ta hensyn til at de som forsker på det nordiske språket finner det mest naturlig å publisere på nettopp dette språket.

– Det burde være mulig å gjøre et unntak fra hovedprinsippet her. Vi håper fortsatt at det skal være mulig å komme i dialog med

fakultetet og finne en løsning som også vi nordister er fornøyd med, sier professor Ruth Vadtvædt Fjeld, ved Institutt for lingvistik og nordiske studier.

Hvilke fag som skal prioriteres skal ut på høring til høsten. Det er uttalt at kun 30 prosent av fagene ved HF skal prioriteres spesielt.

universitas@universitas.no

Hovedkriterier for faglig prioritering:

- Publikasjoner og andel internasjonale publikasjoner: Til kriteriet om publisering er det vedtatt et tilleggskriterium om internasjonal orientering.
- Eksternt finansierte prosjekter: Innenfor dette kriteriet skal elitebevilgninger merkes av spesielt.
- Forskerutdanning: Kriteriet vil gi en indikasjon på hvilke fagmiljøer som gir stipendiatene en forskerutdanning de gjennomføre på normert tid.
- Studiekvalitet: Her skal blant annet søkertall, gjennomføringstall og relevans vektlegges.
- Dokumentert og langvarig forskersamarbeid.

Kilde: Universitetet i Oslo

Øltest

tekst Janni Frederiksen Kalafatis
foto Hans Dalane-Hval

Universitas' sommerøltest

- Panelet består av et tilfeldig utvalg medlemmer av Universitas' redaksjon.
- Vi har hentet inn butikksommerøl fra landets største bryggerier.
- Alle øl er stappet inn i samme kjøleskap før smaking, og bør derfor ha noenlunde samme temperatur.
- All øl er servert i det studenter gjerne har tilgjengelig av drikkeredskaper – som kopper, skåler og syltetøyglass.
- Karakterene er normalfordelt.
- Ingen høytidelighet er benyttet i denne testen.

Smak av sommer

Fra parfymert piss til fantastisk øl. Universitas kårer årets beste og verste sommerøl.

Brooklyn Summer Ale:

En øl med et veldig flott design, og mye ethos – vi kjenner Brooklyn som en kvalitetsprodusent. Mild IPA-smak og lukt, men ikke for tung, slik at den passer flott på varme dager. Dette er årets beste sommerøl, med mange varierte og spennende smaker. Skål!

A**Hansa Her kommer solen:**

Mild bergenser som verken provoserer eller imponerer. Panelet er samstemte om at dette er et typisk midt-på-treet øl. Minner om den gamle ringreven Lysholmer Double Ice, med sin noe spritaktige ettersmak. Ellers er jo navnet litt ironisk, ettersom solen aldri kommer til Bergen.

C**Aass Sommerøl**

Aass har ofte gjort det godt i våre øltester, men her skuffer de stort. Det kleine designet ser ut som en ungdomskampanje fra 1997. Dette ølet er så lite friskt som du får det, og smaker bunnsлам fra første slurk. Ølen føles varm selv om den er kald.

D**Aass Ankerpils:**

En flott sommerøl fra Aass. Den har en distinkt sødme i både lukt og smak. Er det humlen eller bien? Dette er et godt, friskt og lyst øl. Du skal være ganske skjør om du sliter med å klinke ned 12 av denne. Passer bedre til snacks enn til reker.

B**Ringnes Sommerøl:**

Gir ikke det beste førsteinntrykket, med en såpeaktig aroma. Ølet har lite smak, litt som en vanlig Ringnes blandet ut med litt vann. Det er ikke godt, men ikke er det vondt heller. Pluss for sommerlig design med seilbåt og måker.

C**Ringnes Skjærgårdspils:**

Designet åpner for forventninger som dessverre ikke møtes. Det er veldig likt Ringnes Sommerøl, bare med enda mindre smak. Et veldig folkelig øl fylt til randen av klisjéer og med høy bælmefaktor.

D**Nøgne Ø GPA:**

Nøgne Øs Global Pale Ale er ikke en tradisjonell sommerøl, men vi lar den være med siden det alltid er sommer et eller annet sted på jorda. Smaken er fruktig, med hint av aprikos, og ettersmak av lakris. Et veldig godt øl som får trekk for å egentlig ikke være et sommerøl.

B**Lundetangen Sommerøl:**

Ut ifra boksens design ser dette ut som en påskeøl. Ingen lukt, men mye fint skum. Smaker like lite som den lukter. Så lys at man nesten kunne hatt den på drikkeflaska under treningsøkten. Lundetangen glir fort ned og skærer høyest av alle på bælmeharometeret.

C**Grans Utepils:**

Dette er en typisk Grans, som har den ekle smaken av metall og hvete. Den blir bare kjøpere og kjøpere for hver slurk du drikker. Denne ølen har ingen sterke sider, bare ulemper. Litt brekkmiddel unna en F. Sommerø lens ekvivalent til bogskinke.

E**Lade Gaards Lys Hvete:**

Med et fint pop legger ølen opp til god stemning fra du åpner den. «Once you pop, you can't stop». Den har et fint design som er retro på en sober måte. Dette ølet går litt utenfor den vanlige sommerølkategorien, med en rund smak av honning som tør å bite deg på tungen.

B**Fredrikstad Sommerøl:**

Når du åpner ølen blir du slått av den vonde lukten av gammel russebukse. Ølen anbefales å drikke fra flasken slik at du slipper å lukte på den. Smaker ganske godt, og ølen blir urettferdig behandlet av lukten. Det er som om Mosselukta har tatt turen en time sør-øst og hoppet inn i denne flasken.

C**Mack Summer Party:**

Mack Summer Party, lol, vil heller kalle den her Bummer party. Dette er den kjøpeste vennen du har med deg på fest. Det er ølen som får deg til å tenke: Synes du egentlig øl er godt, eller drikker du bare for å bli full? Ikke en vinnertanke på fest.

E**Nøgne Ø Blonde:**

En god og søt hveteøl. Lukter som en blomstereng fullt av hylleblomster. Med sting i smaken som biter litt på tunga. Dette er et flott øl til reker. Namm.

B**1664 Blanc:**

Dette ølet (?) smaker omtrent det Haribo ferskenvingummi lukter. Sommerø lens svar på Bacardi Razz. Med sitt iskalde design som aller mest likner på sigarettpakkene til Davidoff, er panelet veldig delt i sin mening om dette ølet. En mener den smaker parfymert piss, andre mener den er knallgod.

C**Mack Sommerøl**

Huff, dette ølet må det være noe galt med. Med en forsmak av aluminium og en ettersmak av stål smaker dette fabrikkfeil. Det er nesten så man blir redd for å skjære seg i munnen av å drikke denne. En av testens store tapere.

E**CB Feriepilsen:**

Christiansands Bryggeri har hentet inspirasjon til sitt design fra Vasa-skipet. Tunga sender en friend request til dette ølet med en gang. Feriepilsen er en øl du gjerne drikker en varm dag på svaberget. Når det er sagt, er original CB et fint sommerøl fra før, så noen vil kalle Feriepilsen overflødig.

B**Borg Sommerøl:**

Designet likner en mislykket opp-taksprøve på Westerdals. Hipsterne ville knapt tatt i det med en ironisk ildtang. Ølet har en fin aroma, men Borg leverer ikke varene her. Det er for mye som en vanlig pils, med veldig lite friskhet. Det smaker ikke lite, så du kommer nok ikke til å drikke deg sanseløst drita med dette ølet.

D**Grans Evig sommer:**

Boksen ser ut til å være kreert inne på designkontoret til Ed Hardy. Panelet mener «evig sommer» høres ut som et mareritt, og marerittet fortsetter etter vi åpner boksen. Det er rart at Sandefjord, som er en såpass fjong by, har verdens verste øl. Dette drikker vi ikke opp.

F

anmelderredaktør: **Eivind Eide Skauffjord**
eivines@universitas.no 990 45 537

ANMELDELSER

Gerilja-gull

Musikkanmeldere

gir ofte ekstraøyne på terningen til band som klarer å rendyrke et uttrykk, men ender like ofte opp med å kritisere plater fordi lydbildet er for lite variert. Gerilja balanse- rer hårfint på denne grensa og lander på riktig side.

Debutskiva har elementer av heavy metal, spacerock, pop og psykedelisk sci-fi-rock uten at det høres anstrengt ut. Som på låta «Elevate», som starter med et thrash metal-riff i verset og «shredding» i opptakten til refrenget. I refrenget ligger en kitschy 80-tallssynth under en fengende popmelodi som avsluttes idet vokalist og gitarist Aleksander Paus legger i vei på en gitarsolo Dave Mustaine i Megadeth ville nikket anerkjennende til. Og Lørenskog-bandet kommer unna med det.

På scenen ser trioen ut som de spiller biroller i en Mad Max-film, og de konkurrerer nok med Turboneger om å være Norges minst selvhøytidelige band. På plata er det hakket mer alvor å spore, men

PLATE

Step Up Your Game

Av: **Gerilja**

Plateselskap: **Razzia Notes**

Step Up Your Game høres mest ut som et overskuddsprosjekt. Gerilja sier de har hørt mye på T-Rex, The Stooges, Aerosmith og Alice Cooper under arbeidet med plata. Det merkes, for pop-teften sammenblandet med briljant gitararbeid er så absolutt tilstede på plata.

Det er noen skikkelige knalllåter på skiva, som «Animals», «The Source» og «Pink Twilight». Skal det trekkes for noe må det være at et par av låtene på albumet bærer preg av å være fyllmateriale, som avslutningslåta «Smoke Meadows».

Tre år har Gerilja brukt på å gjøre ferdig skiva. Studio- gnukkinga har resultert i noe av det mest nyskapende som har kommet ut i norsk rock de siste årene.

Hans J. Skjong

hansjskj@universitas.no

Tvangslytting

Hvem i huleste bruker tid og krefter på å blåse liv i denne utdødde arten? Det er absolutt å ta til etterretning at ikke engang P1 har råd til radioteater lenger. Forhåpentligvis har ingen gitt penger til prosjektet, for dette er sannelig ikke morsomt for andre enn dem selv.

Plottet tar utgangspunkt i en konspirasjonsteori omkring mayakalenderen. Idet kalenderen slutter, går også verdens kaffelager på uforklarlig vis opp i luften. Med kaffens sentrale plass i dagens samfunn, er det ikke rart folk går av hengslene. I løpet av 34 minutter blir vi kjent med mannen som skal redde dem, og de personlige problemene som hopper seg opp.

Det er verken spennende eller morsomt. Og for hvert vittige poeng skal det selvfølgelig synges litt. Her er oppskriften nødrim, falske toner og syntetisk pianospill. Skuespillerstudentene som leser opp replikkene, gjør manusets billige forsøk

RADIOTEATER

Kaffe! En radiomusikal om verdens undergang

Musikk: **Anders Reff**

Manus/regi: **Christian Ingebrethsen**

på å være morsomt litt mindre kleint. Men også de må gi seg når det kommer til syngingen.

Høyst sannsynlig er dette ment som en parodi på verk der alle mulige virkemidler skvises inn. Litt som årets danske Eurovision-vinner, egentlig.

Opptaksutstyret må være bra, for dette lyder proft. Miksing vitner om at folka har greie på den delen man gjør på PC. Men hvorfor ta seg bryet? Det er vanskelig å le selv med en ironisk distanse. Det skal være svært stille på hytta før dette lyttes til om igjen. Og da har mobilen dødd for lenge siden, og brettspillene forsvunnet.

Marius Prytz

marius.prytz@universitas.no

Lytt til Oslos studentradio på FM 99.3 eller radionova.no

Mandag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Studentnyheter
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Das Kapital
10.30: For Brukeren
11.00: Studentnyheter
11.03: A-lista
12.00: Lillesalen Konsertserie
12.30: Taffellunsj
19.00: Bra Trommis
20.30: Sort Kanal
21.30: Dub Dubhead
22.00: Overkill
23.00: The O & Jo Show

Tirsdag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Studentnyheter
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Vitenskapskapet
10.30: Grenseløst
11.00: Studentnyhetene
11.03: Snakker ikke norsk (R)
12.00: Studentradiolista

Onsdag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Studentnyheter

09.03: Skumma Kultur

10.00: Studentnyhetene
10.03: TBP
11.00: Studentnyhetene
11.03: Rabarbra
11.30: Tanketog
12.00: Tanketog
19.00: Kvegpels
20.30: Country Barn
21.00: Spillmatic
22.00: Funkiga Timmen
23.00: Neu
00.00: Støyfoten

Torsdag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost

09.00: Studentnyheter

09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Nova Noir
12.00: DFS

Fredag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Studentnyheter
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Opplysningen 99.3
11.00: Studentnyhetene
11.03: Nyhetsfredag
12.00: Radiotjenesten
12.30: Skallebank

RADIO NOVA

19.00: Nova Nedstrippa

20.00: Goodshit
21.00: Magic Beat
21.30: Nova Amor
22.00: Musikk, Dans og Drama
24.00: XO Hiphop

Søndag

01.00: Novanatt
07.00: DFS (R)
08.00: Grenseløst (R)
08.30: Vitenskapskapet (R)
09.00: Opplysningen 99.3 (R)
10.00: Du Skulle Ha Vært Der
14.00: Stang ut
15.00: Sorgenfri
16.00: Snakker ikke norsk

Oljeopera: En velsmurt scenografi er ikke nok til å få *Khairos* til å lykkes, mener vår anmelder.

Overdreven oljeopera

Operaen *Khairos* tar mål av seg til å være samfunnskritisk.

Dessverre har vi hørt det før.

Den nyskrevne, norske operaen *Khairos* tar oss med til dekadente Khairos, et petrokrati med Godpa som majestet og gudfar. Alle i Khairos er tilfredse med den rikdommen olja har gitt dem og hyller Godpa på en fest stelt i stand av landets Storting. Men hovedpersonen Bo Berg, taffelpianist ved arrangementet, har større kvaler med feiringen.

Etableringen av verdenen og rollegalleriet går tregt, men historien tar seg opp mot slutten av første akt. Det er for mange scener som er vanskelige å få taket på i sin absurditet og som ikke tilfører noe verken i stemning, satire eller handling. Den barokke librettoen holder et greit nivå ut andre akt, der flere visuelt slående tablåer drar publikum med inn i universet. Ikke minst på grunn av spennende scenografi, men også på grunn av en dunkel og uhyggelig musikalsk stemning i enkelte scener.

Oppsetningen beskrives som en on- og offshore-opera. Med en absurd handling blir tilskueren nødt til å se etter hva operaen prøver å si gjennom sin symbolikk. Det er åpenbart at *Khairos* er en parodi på Olje-Norge, med henvisninger til blant annet nordsjødykkernes grimme skjebne, norsk selvgodhet og konsensuskultur.

Men i sin samfunnskritikk faller operaen

OPERA

Khairos

Scene: **Den norske opera**

Regi: **Kjersti Horn**

Med: **Håvard Stensvold, Tone Kummervold, Elisabeth Teige, Nils Harald Sødal**

igjennom. Satiren virker selvfølgelig og oppbrukt. Når lobbyisten Alun O. All, som skal symbolisere næringsinteressene i offshore-industrien, tar på seg en strap-on-penis og rævkjører en fornøyd Godpa, til begeistret jubel fra massene, blir symbolikken overtydelig.

Parallellen til Lofoten og Vesterålen er umiskjennelig når Godpa vil åpne en ny oljebrønn, med ekstatisk støtte fra Khairos' innbyggere, til tross for Bos advarsler om at brønnen er «svanger med ragnarok». Men *Khairos* klarer ikke å tilføre noe til diskusjonen. Det er for lettvinnt å kritisere nordmenn for å være selvtilfredse og nærmest religiøst hyllende til vårt lederskap så lenge oljekronene triller inn. Vi har hørt det før, og som samfunns satire blir det platt.

Axel Geard Nygaard

axelgn@universitas.no

FOTO: ERIK BERG/DEN NORSKE OPERA

Sunniva Skjeggstad, journalist

UKAS ANBEFALING

Medieslakt

Forvent overstegefsfinter og susende langskudd når Oslos studentmedier går til krig i årets viktigste fotballturnering. Møt opp på drømmenes gressmatte (Domus Athletics kunstgress) og ta med autografblokken, kamera og vuvuzela. Universitas' anonyme kilder i Radio Nova har lekket rykter om utal-

lige treningstimer på løkka, hvor dødballøsninger har blitt repetert til det kjedsommelige. Universitas har derimot brukt oppkjøringstiden på rumpa, innafor lesesalens fire vegger, uten at ølkonsumet har gått nevneverdig ned av den grunn – men vi vinner likevel.

Øyvind Gallefoss, redaksjonsleder

UKAS ADVARSEL

Det blir ikke verre

Hvis du ikke liker folk. Altså, i den folkesky forståelsen av folk, altså fra germanske *fulka*, som betyr *skare*, altså allmennheten, det brede lag, det norske folk, oslofolk, musikkfolk, rockefolk, jazzfolk, hiphopfolk, hipsterfolk, stonerfolk, kunstfolk, sjøfolk, fjellfolk, narkofolk, fulle folk, sure folk, glade folk, avholdsfolk, bygdefolk,

kristenfolk, fotballfolk, frisbeefolk, grillfolk, småfolk, familiefolk, gammelfolk, tullefolk, skrikefolk, spyfolk, drittfolk, saueflokk.

Joda, trivelig musikk og vilt bra stemning og sånn. Men jeg advarer: altfor mange folk, i alle varianter. Overalt.

Modent om modning

Saras liv er i limbo. Endringene er redusert til stadig vedlikehold av barndomshjemmet, som hun har overtatt med kjæresten Anders. Hun sier jobben på pleiehjemmet er midlertidig, men tror ikke på det selv. Hun har mistet evnen til å tegne, som var et talent og en lidenskap. Når storesøster Julia flytter hjem etter ti år ved et galleri i Roma, brytes den statiske stabiliteten. Sara må lese seg selv gjennom søsteren som plutselig forsvant fra alt. Det river opp en latentliggende konflikt og et behov for å forme egen identitet.

Til debutant å være er språket modent; den distanserte, nøkterne tonen som preger mye av *Omveier* krever en viss trygghet. Forfatter Hafredal tør å reflektere viktige sider ved sin protagonist passivt, gjennom fravær av informasjon: Sara er ung,

men vi vet ikke hvor gammel; hun har pan-nelugg, men vi ser henne ikke for oss; hun bor et lite sted, men vi vet ikke hvor. Det gir følelsen av at Saras liv har sluttet å handle om henne selv, av at dette er en hvem-som-helst, hvor-som-helst.

Tidvis er det overdreven bruk av sammenliknende metaforer. Språket er såpass fargerikt (også i sin fargeløshet) at det ikke trenger dette – iblant forkludrer det uttrykket. Mer tid kunne vært brukt på å utvikle Saras søster og kjæreste. De mangler dybden som kunne sannsynliggjort handlingene deres. Når de synes å innlede et forhold bak Saras rygg,

ROMAN

Omveier

Av: **Ingrid Melfald Hafredal**
Forlag: **Forlaget Oktober**

føles det anstrengt, men Saras tafatte reaksjon er flott kommunisert og kjennes riktig.

Omveier er en del av en handlingsminimalistisk trend der unge mennesker sliter med retningsløshet og tomhet, med plutselig å være voksen – noe å la Johan Harstad. En trend det vel går et par for mange på dusinet av. Men selv om ikke alt i boken er like interessant, er den et respektabelt innslag, mest på grunn av form og tone. På sitt beste blander Hafredal varm nostalgi og resignert introversjon på en imponerende måte.

Anders Sundstøl Bjørkheim
anmeldelser@universitas.no

Romsås er ikke Brooklyn

Rapperen med det lange håret og den lett gjenkjennelige Robin Hood-hatten kan fra tid til annen sees sittende på t-banen til og fra Romsås. Han har lenge vært en prominent figur i det norske rapmiljøet, og har nå sluppet sitt første soloalbum på norsk.

Albumet starter bra, og med Tommy Tee i ryggen bringer plata deg tilbake til 90-tallsrapen. Det er deilig å høre scratching over old-school beats, og Don Martin legger ikke skjul på at han er inspirert av de virkelige store gamlegutta som Nas, Rakim, Biggie og 2Pac.

På de første låtene fungerer frieriet til 90-tallsrapen godt, og platas beste låt «Nilsen» kommer nok til å høres gjennom de sote rutene til BMW'er over hele østkanten denne sommeren.

Forsøket på å gjøre linje 5 til Oslos svar på Brooklyn og Queens gjentas gjennom nesten hele plata. Don Martin rapper til og med linjer fra klassiske raplåter som Boogie Down Productions' «9mm Goes Bang», og sender

shoutouts til alle de største 90-tallsrapperne på flere låter. Det hadde fungert for en fremadstormende New York-rapper, men en norsk rapper fra Oslo har lite kredibilitet i et sånt selskap, uansett hva som ble spilt i walkmanen hans da han var ung.

Don Martin har også mange gjesteartister på plata, men

ARKIVFOTO: STEPHANE LELARGE

PLATE

En Gang Romsåsgutt Alltid Romsåsgutt

Av: **Don Martin**
Plateselskap: **Tee Productions**

disse har varierende skills, og valget om ikke å se lenger enn Groruddalen for mesteparten av disse slår uheldig ut.

Plata er bra på sitt beste, og anonym på sitt dårligste. Noen av låtene er glemt så fort de fader ut, men helhetsinntrykket reddes likevel av de beste låtene, som blant annet nevnte «Nilsen» og albumets tittelspor, som virkelig bringer tilbake det beste av 90-tallet.

En Gang Romsåsgutt Alltid Romsåsgutt kommer til å slå bra an for alle som tar t-banen østover for å komme seg hjem, men få utenfor Oslos østkant vil føle denne nokså Oslo øst-interne plata.

Heljar Havnes
heljarh@universitas.no

KULTURKALENDER

onsdag 29. mai

Forelesning: Den finske «punkprofessoren», Finlands største akademiske stjerne, Esa Saarinen, blir gjerne kalt filosofiens James Bond. Han underviser til daglig ved Aalto-universitetet i Helsinki, men gjester BI for å snakke om samarbeid i organisasjoner. Han hevder at samarbeidsmirakler er blant de vakreste ting i livet, og skal nå overbevise Oslo om det samme. Klarer han å overbevise deg? Gratis inngang, men begrenset med plasser. Påmelding via BIs nettsider.
BI Nydalen, BI Executive A2-030. Kl. 16.00 – 17.30

torsdag 30. mai

Seminar: Hvorfor liker vi Vinmonopolet? Spør Centre for Monetary Economics ved BI. Alle snakker om det. Behovet for fornyelse og effektivisering i offentlig sektor. Men hvor mange klarer det? Vinmonopolet – en statlig monopolbedrift – har klart det. Administrerende direktør Kai Henriksen foredrar om utfordringer i ledelsen av en statlig monopolbedrift, og tar i mot spørsmål fra salen etterpå. Det blir servert lunsj. Gratis inngang, påmelding kreves.
BI Nydalen, rom C2-005. Kl. 11.00 – 13.00

fredag 31. mai

Lunsj: En av vårens viktigste bokdebutanter kommer til høyskolen. Hilde Østby har skrevet *Leksikon om lengsel*, som har blitt godt mottatt i riksavisene. I boken skriver Østby om Liv Vestby som setter seg fore å skrive et encyklopedisk verk fra A til Å, som en gang for alle skal bevise kjærlighet ved første blick, og som samtidig beskriver de største heltene i lengselens historie. Ta med lunsj, HiOA spanderer kaffe.
HiOA, Pilestredet 48, Læringssenterets 1. etasje, kl. 11.00

Quiz: EUs delegasjon til Norge arrangerer uformell Europa-quiz. Det blir spørsmål innen forskjellige temaer som kan relateres til Europa, og premier til de flinkeste. Det blir også en prestisjefyllt finale i deres universitetsquiz mellom UiB, NTNU og UiO. Ta med deg alle dine quiz-glade venner og tilbring ettermiddagen hos delegasjonen. De byr på gratis snacks & forfriskninger til alle fra klokken 17.00. Quizen starter en halvtime senere.
EUs delegasjon til Norge, Klingenberggaten 7A. Kl. 17.00

lørdag 1. juni

Konkurranse: Hvorfor ikke tilbringe lørdagen ute, klatrende i trær? Særlig når du også kan runde av dagen som Norgesmester? Norsk Trepleieforum arrangerer NM i treklatring i Botanisk hage, som er åpent for alle. Alle som har litt erfaring med klatring i trær, med riktig og sikkert utstyr, kan delta. Det konkurreres innledningsvis i arbeidsklatring, redningsøvelse og kasting, og deretter i hurtigklatring og fotlaskklatring. Finalen går kl 16.00. Det blir egne herre- og dameklas-

ser, samt en gjesteklasse for utenlandske deltakere. Tvi, tvi!
Botanisk hage, like ved Tøyen hovedgård. Kl. 08.00 – 16.00

søndag 2. juni

Utstilling: Det er stort mangfold i innhold og uttrykk når de 27 avgangsstudentene ved Oslo Fotokunsthøgskole presenterer sine avsluttende prosjekter etter to års utdanning. I tillegg til fotografier på vegg, viser studentene arbeider innen video, installasjon og verk i bokformat. Utstillingsprosjektene er utviklet med veiledning fra fire kunstnere: Behzad Farazollahi, Eivind Lentz, Geir Moseid og Verena Winkelmann. Kom deg på vernissasje!
Galleri IKM, Tøyenbekken 5. Kl. 18.00

mandag 3. juni

Utstilling: Semesteret nærmer seg slutten ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo, og det er duket for masterstudentenes halvårslige avgangsutstilling «AHO Works Studio + Diploma». Dagens studenter er morgendagens arkitekter, urbanister, landskapsarkitekter og designere. Opplev variasjon, begavelse, kreativitet og utforskning. Utstillingen er åpen for alle, og står fra hele uka. På torsdagen kan du også oppleve forelesninger, paneldebatt og delta på feiringen.
AHO, Maridalsveien 29. Kl. 12.00 – 18.00

tirsdag 4. juni

Debattemote: Senter for tverrfaglig kjønnsforskning presenterer debattmøte med temaet «Politikk for likestilling!». Det regjeringsoppnevnte Likestillingsutvalget utarbeidet to utredninger i fjor: NOU 2011: 18 Struktur for likestilling og NOU 2012: 15 Politikk for likestilling. Regjeringen har varslet at den for sommeren vil legge fram en stortingsmelding om likestillingspolitikken som en oppfølging av disse to utredningene. Hva bør fremtidens likestillingspolitikk særlig konsentrere seg om? Medlemmer av likestillingsutvalget Mari Teigen og Cathrine Holst, innleder til debatt.
Litteraturhuset, Wergelandsveien 29, Amalie Skram-salen. Kl. 18.30

torsdag 6. juni

Konsserter: Musikkhøgskolen inviterer igjen på eksamensfestival på Nasjonal jazzscene med jazzstudentene, fra 6. til 16. juni. Med 33 konsserter på ti dager har publikum en unik mulighet til å oppleve noen av morgendagens store jazzstjerner – helt gratis! Konsertstart er kl. 19.00 hver dag. Studentene kommer fra bachelor- og masterprogrammene i utøving og musikkpedagogikk. Dørene åpner kl 18.30 hver kveld. En perfekt start på sommerferien!
Victoria Nasjonal Jazzscene, Karl Johans gate 35. Kl. 19.00

Moro på utveksling

Ad Notam har snakket med amerikanske Greg Andrews (23) som skal studere ved UiOs sommerskole. Han er veldig klar på hvorfor han valgte UiO.

– Personlig har jeg alltid hatt en liten drøm om å studere ved et universitet som ligger på 202. plass på Times Higher Education World University Rankings, sier han til Ad Notam.

Andrews røper også en annen grunn til at det ble UiO.

– Jeg googlet «leading european university» og da dukket UiO opp i feltet for betalte annonser, sier han, og legger til at han skal bo i sentrumsnære Kringsjå studentby.

Andrews sier også at han har store planer om å radbrekke det norske språket med ekstrem-amerikansk aksent.

Amerikaneren sier han vil dra til Norge med et åpent sinn og tenker at han sikkert kommer til å bli kjent med noen hyggelige, imøtekommende nordmenn, men regner med å dra bitter tilbake til USA etter kun å ha snakket med svensker i kassaen på Kiwien på Kringsjå.

– Jeg har allerede hatt fiktive samtaler i hodet mitt med andre utvekslingsstudenter om hvor dyr alkoholen er og hvor rart det er at nordmenn går i t-skjorte når det er 13 grader og overskyet, sier han.

Sosiologistudenten sier han allerede har begynt å øve seg i hjemlandet på å sette

seg lengst mulig fra andre på bussen. Denne uken har han også begynt å få teken på å presse seg inn på t-banen før andre har kommet seg av.

Stjernesmell

Bare 100 personer møtte opp på Studentersamfundets (DNS) Star Wars-arrangement forrige uke.

– Av og til lager vi en bra fest eller booker det kuleste bandet i verden, men så finner ikke folk ut av det før etterpå, sa arrangementsansvarlig ved DNS, Bjørn Torjus Hanssen til Universitas.

Ad Notam kan nå avsløre at Daft Punk spilte i Storsalen på Studentersamfundet forrige helg. Tirsdag denne uken arrangerte DNS «Sensation White» på Betong. Bare 100 personer møtte opp på de to arrangementene.

– Av og til lager vi en bra fest eller booker det kuleste bandet i verden, men så finner ikke folk ut av det før etterpå, sier Bjørn Torjus Hanssen til Ad Notam.

Tidligere i vår har også Paul McCartney og Ringo Starr spilt en gjenforeningskonsert på Betong, og Metallica hadde en intimkonsert på

Klubbscenen. Kun 130 stykker møtte opp totalt.

– Selv om det kan virke sånn betyr ikke dette at vi har det mest udugelige PR-apparatet i Norge eller at folk har avskrevet Studentersamfundet som et sted som har fete konserter. Tvert imot, sier han.

Trivelig: Statsviter Øivind Bratberg ser fryktelig trivelig ut. Litt for trivelig, mener vi. Her sammen med en haug andre trivelige vesener.

Universitas skrev forrige uke om Øivind Bratberg, som ble kåret til UiOs beste foreleser. – Flaks, sa prisvinneren da. – Juks, sier vi.

– Hei, Øivind, passer det?

– Ja, klart det passer, om det passer for deg så? Du har sikkert en deadline du må forholde deg til.

– Ja, ikke sant? Så trivelig av deg å tenke på det.

– Joda.

– Du, har du fått noen reaksjoner etter siste ukes trivelige Universitas-sak?

– Mange muntre og glade innspill, fra flere på statsvitenskap som er glad for at det er positiv oppmerksomhet fra studentmiljøet.

– Er du like trivelig som du ser ut?

– Ha, man prøver i alle fall. Det er jo ingen grunn til det motsatte. Jeg er så privilegert som får jobbe på Blindern, at det ville vært bortimot en skandale ikke å være munter på kjøpet.

– Altså, du ser jo urimelig trivelig ut?

– Haha! Det er hyggelig sagt.

– Hva har du gjort for å se så trivelig ut?

– Haha, det har vært et sunt kosthold og god oppdragelse. Det viktigste er å være sammen med trivelige folk, og Blindern har de beste folk...

– Skal du ringe Bratberg? Åh, han er super-trivelig», sa journalisten vår som gjorde saken på deg forrige uke ... Hva har du å si til det?

– Da fungerer strategien. Så lenge vi omgås bra mennesker, er det vanskelig å unngå å h...

– Men, altså, han brukte ordet «super» ... ?

– Akkurat.

– Ja, det høres jo ikke naturlig ut?

– Nei, det kan du si? Det er vel kanskje litt ekstr...

– Øivind Bratberg: Har du brukt ulovlige midler for å se så trivelig ut?

– Nei! Jeg er sterkt imot unaturlige midler i alle sammenhenger. Dette er ren naturkost.

– Ok. Har du noen tips til hvordan vi andre, dødelige, kan se like trivelig ut som deg?

– For min del har det vært mye havregryn, grønnsaker, og joggeturer med min bror. Det er de viktigste pilarene.

– Okei. Hva sier du hvis jeg sier triveli-trivela?

– Ehm ... Trivelo?

– Haha! Du, sånn helt ut av det blå, vil du vurdere din stilling?

– Jeg vil nok det etter dette, kanskje jeg kan få din?

– Klart du kan!

baksiden@universitas.no

HINT: Sees til høsten! Riktig svar sendes til oyvind.gallefoss@universitas.no

FORRIGE UKES LØSNING VAR: «Det går dit høna sparker». Det var det ingen som klarte. Skjerpings!

+

!

- «I sommer skal jeg surfe, stå på vannski og bade. Ja, denne ferien tror jeg blir fin». Hva heter landeplagen fra 1996?
- Hva heter den amerikanske badekarprodusenten som ble grunnlagt i 1915, hvis navn er tilnærmet synonymt med boblebad?
- Hva heter den 26 meter høye vannsklia i Sommarland i Bø?
- Og hva heter badeavdelingen til fornøylesparken Tusenfyrd?
- Hvilket produkt prydes av den såkalte Stupedama?
- Og hvilket norsk band brukte Stupedama på omslaget til sitt mest kjente album?
- Hva heter bydelen i Rio de Janeiro som huser en verdensberømt, fire kilometer lang strand?
- I hvem sin bursdagsfest vekket Fabian Stang stor ståhei med sin nakenbading i 2006?
- Hva heter det på folkemunne, det amfetaminlignende designerdopet som har forårsaket en rekke dødsfall det siste drøye året?
- Nederlenderen Florentijn Hofman fikk i 2007 internasjonal oppmerksomhet for å ha laget en 16 meter høy versjon av et klassisk leketøy. Hva slags leketøy?

- «En Solstiknsdag» (Postgrobbygget)
- Jacuzzi
- Magasinet
- Badehyv
- Brynild Saltpastiller
- The Aller Værste
- Copacabana
- Stein Erik Hagen
- Badesalt
- En badeand